

ಪ್ರಕರಣ

ಸಂಪುಟ ೬
ದಿವ್ಯವರ್ಣ ರೀತರ
ಸಂಪುಟ ೬

ತಿಳಿಸ್ತೆಂದು ಕಾರಂಜಿ

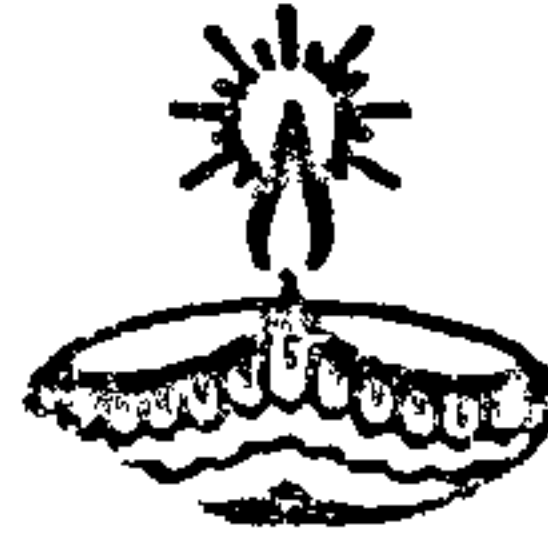
- ☐ ಆನಂದ್
- ☐ ಲೀಲಾ ಮಿರ್ಲೆ
- ☐ ಕೇಫ
- ☐ ಆಮಲಕ
- ☐ ಶಿವು
- ☐ ಶ್ರೀರಾಮ್
- ☐ ವಿಕಟಕವಿ
- ☐ ಜಿ. ಎನ್. ಜಿ.
- ☐ ಅ. ರಾ. ಸೇ.
- ☐ ಗುರುನಾಥ
- ☐ ಎಂ. ಎಸ್. ಶ್ರೀರಾಮ್

ಬಿಡಿಪ್ರತಿ : ಕೇವಲ ಒಂದೂವರೆ ರೂಪಾಯಿ

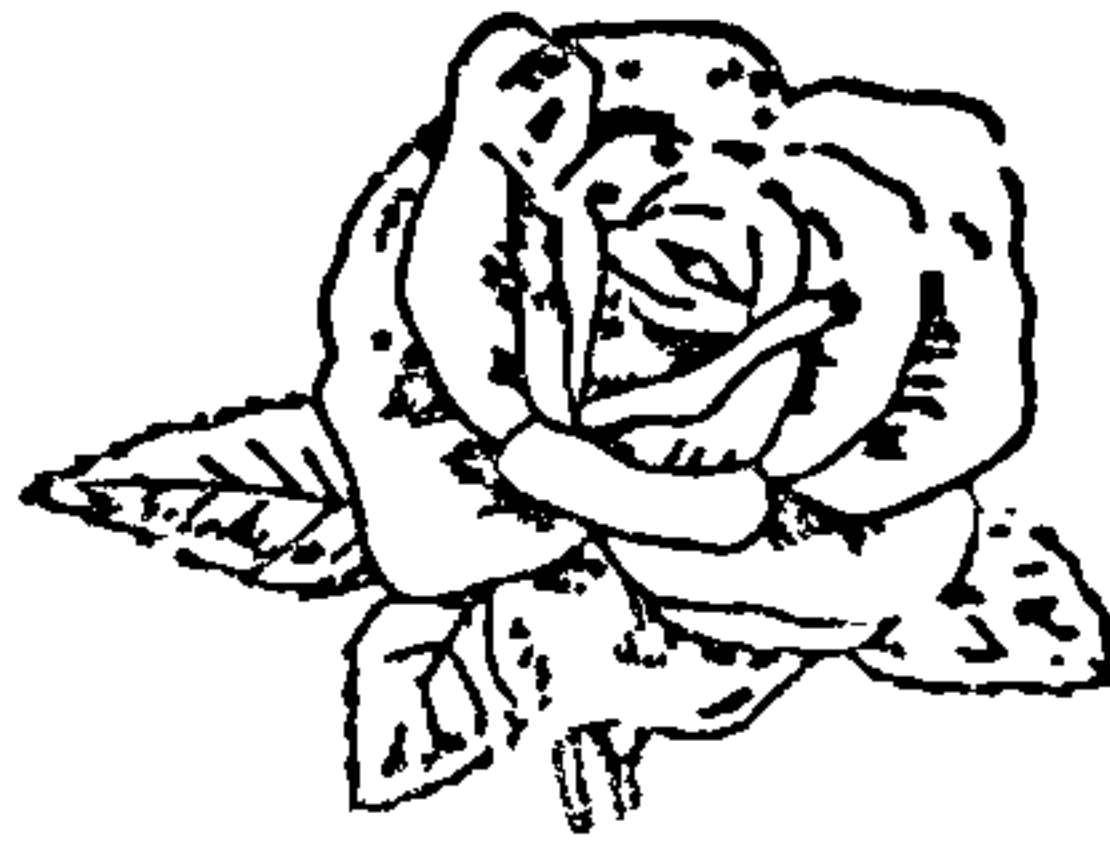
ಮಾಸ್ಟರ್‌ಕಾಟ್ ಆಗ್ಲೋ ಕೆಮಿಕಲ್ಸ್
ಪ್ರೈವೇಟ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್

93, 3ನೇ ಘಟ್ಟ,
ಪೀಣ್ಯ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎರಿಯ,
ಬೆಂಗಳೂರು-560 058

ದೂರವಾಣಿ : 385902 ತಂತಿ : 'ಮಾಸ್ಟರ್‌ಕಾಟ್' ಟೆಲೆಕ್ಸ್ 845-580
ಭತ್ತ, ಕಬ್ಬು ಮತ್ತು ಗೋಧಿಯ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ
“ನಾಕ್ವೀಡ್” ಕಳೆ ನಾಶಕವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ.

ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ :—

ಎನ್. ಎಸ್. ಗಿರಿಮಾಜಿ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್
[ಬೆಂಗಳೂರು]

ನಂ. 46, ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಸಬರ್ಬ್,
ಯಶವಂತಪುರ, ಬೆಂಗಳೂರು-560 022

(ತಿಳಿನಗೆಯ ಕಾರಂಜಿ)

ಸಂಪುಟ ೬

ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೯೮೮

ಸಂಚಿಕೆ ೨

ಚಂದಾ ವಿವರ :

ಬಿಡಿ ಪ್ರತಿ :

ಒಂದೂವರೆ ರೂಪಾಯಿ

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ : 15 ರೂ.

ಅಜೀವ ಚಂದಾ : 150 ರೂ

ಪೋಷಕರು : 500 ರೂ.

ಗೌರವ ಸಲಹೆಗಾರರು :

ಶ್ರೀ ಅ. ರಾ. ಸೇ.

ಶ್ರೀ ಶೇಷಗಿರಿ

ವಿಳಾಸ :

ಅಪರಂಜಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ

119 [ಹಳೆಯ 36]

6ನೇ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆ

ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ

ಬೆಂಗಳೂರು-560 003

ಸಂಪಾದಕ :

ಶಿವಕುಮಾರ್

ಸರಿಗೆ ರುಮಾಲು ಶರಭಣೋರು ಟಗರು ನುಗ್ಗಿದ ಹಾಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಬಂದರು." ಐದೂ ಪಾಯಿ ಸೀಟಲ್ವೋ" ಎಂದು ದರ್ಪದಿಂದ ಕೇಳಿದರು. ಕಾಲೇಜು ಹುಡುಗರು ಆಡು ತ್ತಿದ್ದ ನಾಟಕದ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಕಾವಲಿದ್ದ ಹುಡುಗ ಇವನ ದರ್ಪ ನೋಡಿದ. ಬೆರಳು ಜಾಚಿ "ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ, ಪುರುಷರು 5 ರೂ. ಅಂತ ಬರೆದಿದೆ. ಬೊರ್ಡು ನೋಡಿ ವಿನೂ ಹಿಂಜರೀ ಬೇಡಿ, ಟಿಕೆಟ್ ಇದ್ದ ಮೃಗಗಳನ್ನು ಒಳಕ್ಕೆ ಬಿಡ್ತಾರೆ " ಅಂದ ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ,

ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ.....

ಲೇಖನ	ಲೇಖಕ/ಲೇಖಿಕೆ	ಪುಟ
ಅಪರಂಜಿ ಕಿಡಿ	ಅನಂದ್	4
ಪೀಟರ್ ಜಾಕ್‌ಸನ್ನಿನ ಪರಿವರ್ತನೆ	ಲೀಲಾ ಮಿರ್ಲೆ	6
ಯಾತ್ರಿಕರ ಪತ್ರ	ಕೇಫ	10
ದಕ್ರ ದೃಷ್ಟಿ	ಆಮಲಕ	14
ಜಾಕ್ ಮತ್ತು ಜಿಲ್	ಶಿವು	16
ಮೊದಲು ಹಿರಿ ಹಿರಿ 'ಹಿಗ್ಗಿ'; ಅನಂತರ ನಕ್ಕು 'ಹಗುರಾಗಿ'	ಶ್ರೀರಾಮ್	17
ಏನಾದವು ?	ವಿಕಟಕವಿ	21
ಮೆಜಾರಿಟಿ	ಜಿ. ಎನ್. ಜಿ	22
ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ	ಅ. ರಾ. ಸೇ.	24
ಆಫರಂ-ಮಧುರಂ	ಗುರುನಾಥ	29
ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತಗಳು	ಎಂ. ಎಸ್. ಶ್ರೀರಾಮ್	32

ಅಪರಂಜಿ

(ತಿಳಿನಗೆಯ ಕಾರಂಜಿ)

ಸಂಪುಟ ೬

ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೯೮೮

ಸಂಚಿಕೆ ೩

ಕೇನೇಷಿತಂ ಪತತಿ ಪ್ರೇಷಿತಂ ಮನಃ

— ಕೇನ

ಯಾರ ಇಚ್ಛೆಯೊಂದರಿಂದಲೇ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮನಸ್ಸು ಎರಗುವುದು ?
ಎಂದು ಮೊದಲಾಗಿ ಶಿಷ್ಯನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಲು ಗುರುವು ಅದು ಕಿವಿಗೆ ಕಿವಿಯೂ,
ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮನಸ್ಸೂ.....(ಆದ ಬ್ರಹ್ಮ) ಎನ್ನುವನು.

ಈ ವರ್ತಮಾನದಲ್ಲಿ ಯಾರ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಬಾಂಬುಗಳು
ಎಸೆಯಲ್ಪಡುತ್ತವೆ, ಗಲಭೆಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ, ಯುದ್ಧಗಳು ಆರಂಭಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ,
ಹಣಗಳು ಮೇಜಿನ ಕೆಳಗೆ ಕೂಡಲ್ಪಟ್ಟು ಮಾಯವಾಗುತ್ತವೆ, ವಿಜ್ಞಾನದ ತಿಳುವಳಿಕೆ,
ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಹಣಗಳು ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತವೆ, ಶಾಶ್ವತ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಗೆ
ತುಟಿ ತುದಿಯ ಉಪಚಾರ, ಸ್ವೇಚ್ಛಾಚಾರಕ್ಕೆ ಹೈತ್ಸೂರ್ವಕ ಬೆಂಬಲಗಳು
ಕೊಡಲ್ಪಡುತ್ತವೆ ಎಂದು ಶಿಷ್ಯನು ಕೇಳಿದರೆ ಗುರುವು ಏನು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯ ?

ಕೇವಲ ಊಹೆಗಳಿವೆ ಅಷ್ಟೇ. ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟರೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.
ಮತ್ತೆ ಏನು ? ಆಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನ, ಲೆಬನಾನ್, ಸ್ವೀಲಂಕಾದಲ್ಲಿ ಏನು ? ಏಕೆ ?
ಭಯೋತ್ಪಾದನೆ ಏಕೆ, ಹೇಗೆ ?

ಅಪರಂಜಿ ಕಿಡಿ

— ಆನಂದ್

ದೆವಲಿಯ ಕೆಂಪು ಕೋಟೆಯಿಂದ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಗೆ ನಾಂದಿ !

* * * *

ಸಮಗ್ರ ಭೂ ಬಳಕೆಗೆ ಜಪಾನಿ ನೆರವು ಸಂಭವ.

— ಸುದ್ದಿ

ಈ ಸುದ್ದಿ ಬಿ.ಡಿ.ಎ.ಯವರಿಗೆ ತಲುಪದಿದ್ದರೆ ಕ್ಷೇಮ !

* * * *

ಜನತಾ ಹೆಜ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್.

— ಶ್ರೀ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ

ತೀರ ಹತ್ತಿರ ಬರದಿದ್ದರೆ ಸಾಕು !

* * * *

ಅಲೂ-ಸೇಬಿನ ಸ್ಯಾಂಡ್‌ವಿಚ್‌ನಿಂದ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ದೂರ.

— ಪತ್ರಿಕೆ

ಗೊತ್ತಿತ್ತು, An apple a day..... !

* * * *

ಭಾರತದ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಸಂಸ್ಥೆ ಹಾರಿಸಿದ ಬಲೂನ್ ಕೆಳಗಿಳಿಯಿತು.

—ಪತ್ರಿಕೆ

ಸಂಸ್ಥೆಯ ಬಲೂನ್ ಎ.ಎಸ್.ಎಲ್.ವಿ. ಕ್ಷಿಪಣಿಯಿಂದ ಆಗಲೇ ಒಡೆ
ದಿತ್ತಲ್ಲ ?

* * * *

ಬರಿಗಾಲಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಹುಸೇನ್ ಅವರನ್ನು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕ್ಲಬ್ಬಿನಿಂದ ಹೊರಪಾಕ
ಲಾಯಿತು.

—ಸುದ್ದಿ

ಆಧುನಿಕ ಪಾದುಕಾ ಪ್ರಕರಣ !

* * * *

ಚಿತ್ರ ನಟಿ ರೇಖಾಗೆ 75 ಲಕ್ಷ ರೂ. ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆ ದಂಡ !

—ದಿನಪತ್ರಿಕೆ

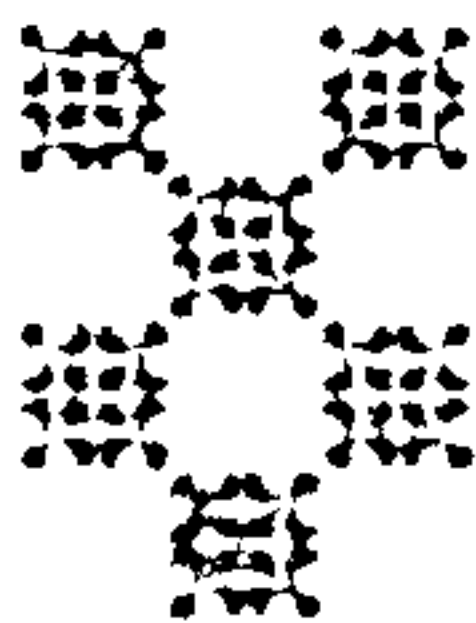
ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಅವರ ನಟನೆ ಅದ್ಭುತವಾಗಿದ್ದಿರಬೇಕು !

* * * *

ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಕುಡುಗೋಲು ಖರೀದಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ
ಆರೋಪ.

—ಸುದ್ದಿ

ಈ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಗಳಿಗೆ ಕುಡುಗೋಲು ದಾಕಲೇಬೇಕು !

ಪೀಟರ್ ಜಾಕ್‌ಸನ್ನಿನ ಪರಿವರ್ತನೆ

— ಲೀಲಾ ಮಿರ್ಚೆ

ಬನಾರಸಿನಿಂದ ಸನ್ನ ಮಗ ಶೇಖರನ ಪತ್ರ ಬಂತು. “ಸನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತ ಶಿವಾನಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ಹೋಟಲುಗಳು ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಇಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಶಿವಾನಂದ ಅಮೇರಿಕದವನು. ಅವನ ಪೂರ್ವಾಪ್ತಮದ ಹೆಸರು ಪೀಟರ್ ಜಾಕ್‌ಸನ್. ಅವನು ಶುದ್ಧ ಹಿಂದುವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಬರೆದಿದ್ದ ಶೇಖರ.

“ಯಾರೋ ಈ ಹರೇ ಕೃಷ್ಣ ಕುಟುಂಬದವರೇ ಇರಬೇಕು. ಎಷ್ಟು ದಿನ ಇರಾನೋ ? ಶೇಖರ ಅದನ್ನು ಬರದೇ ಇಲ್ಲ,” ಅಂತ ಗೊಣಗಿದ.

“ಏನೋ ಎರಡು ದಿನ ಇದ್ದು ಹೊರಡಬಹುದು. ನಮ್ಮಗಳ ಹಾಗೇ ಅಂಥ ಮೇಲೆ ಏನು ಯೋಚನೆ” ಅಂತ ಇವರು ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿದರು. ಅದರೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಹುಟ್ಟಿದ ನನಗೆ ಬಿಳಿಯರೊಡನೆ ಇನ್ನೂ ಏನೋ ಒಂದರಿತರಹ ಮುಜುಗರ !

ಗುರುವಾರ ಸುಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಶಿವಾನಂದ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕೊಠಿ ಬ್ಯಾಗಿನ ಸಮೇತ ಬಂದು ಇಳಿದ. ನಾನು ಅಂದುಕೊಂಡಂತೆ ಕಾವಿ ಧರಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಾಸಲು ಪಂಜೆ, ಜುಬ್ಬಾ ತೊಟ್ಟಿದ್ದ.

‘ಹಲೋ, ಪ್ಲೀಸ್ ಕಮ್ ಇನ್’ ಅಂತ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು ನಮ್ಮವರು. ಆದರೆ ಭಾರತದ ನಾನಾ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಅರಿತಿದ್ದ ಶಿವಾನಂದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಮಾತನಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದ. ಶೇಖರನ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾ, ‘ಶೇಖರನ ಆರೋಗ್ಯವು ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ. ಅವನು ಬೇಸಿಗೆಯ ರಜದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರುವುದಾಗಿಯೂ, ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಇರುವುದಾಗಿಯೂ ನಿಮ್ಮ ಮಗನಾದ ಶೇಖರನು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ’ ಎಂದು ವ್ಯಾಕರಣಬದ್ಧವಾಗಿ, ಪುಸ್ತಕೀಯವಾಗಿ ನುಡಿದ. ಹೆಡುಗರೆಲ್ಲ ನಗು ತಡೆಯಲಾರದೆ ಒಳಗೆ ಓಡಿದರು.

ಸ್ನಾನ ಮಾಡಲು ಹೊರಟ ಶಿವಾನಂದ ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯ ಬಳಿ ಬಂದು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಾ, 'ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಲೆಹಿಟ್ಟು ಕೊಡಿ. ನಾನು ಸಾಬೂನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ' ಎಂದ. ಬಟ್ಟಲಿನಲ್ಲಿ ಕಡಲೆಹಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟೆ. 'ಯಾಕೆ ಇವನ ಹತ್ತಿರ ಬೋಂಡದ ವಾಸನೆ ಬರುತ್ತೆ ಅನ್ನೋತಿದ್ದೆ. ಈಗ ಅರ್ಥವಾಯಿತು' ಎಂದ ಸುರೇಶ. 'ಸುಮ್ಮನೋ, ಆತನಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಗೊತ್ತಿದೆ' ಅಂತ ಗದರಿಸಿದೆ.

ಸ್ನಾನ ಮುಗಿಸಿದ ಅನಂತರ ಶಿವಾನಂದ 'ದೇವರ ಮನೆ ಎಲ್ಲಿ? ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ ಬರುತ್ತೇನೆ' ಎಂದ. ನನಗೆ ಶಾಕ್ ಹೊಡೆದ ಹಾಗಾಯಿತು. ಈತ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆಂಬ ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ದೇವರ ಮನೆಯ ಸ್ಥಿತಿ ಕೊಂಚ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿತ್ತಾದ್ದರಿಂದ. ಆತ ರಾಮದೇವರ ಪಟಕ್ಕೆ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಅದರ ಹಿಂದಿರುವ ಹಲ್ಲಿಗೂ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಜಿರಳೆಗಳೂ ಕೆಲವು ಪಟಗಳ ಹಿಂದೆ ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ನನಗೆ ಕನ್ನಡಕವಿಲ್ಲದೆ ಕಣ್ಣು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣದು. ಹಾಗಾಗಿ ಚಿಕ್ಕ ಮಂದಾಸನದಲ್ಲಿರುವ ವಿಗ್ರಹಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಲಾಹಲವೆದ್ದಿರುತ್ತದೆ. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಕನ್ನಡಕ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ ಒಂದು ವಿಗ್ರಹ ಹಿಂದು ಮುಂದಾಗಿದ್ದರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಮುನಿಸಿಕೊಂಡು ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿರುವುದೂ ಉಂಟು. ಕುಂಕುಮದ ಗಲಾಟೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಕವಿಲ್ಲದೆ ನನಗೆ ಯಾವುದೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈತ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆಂದು ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ ದೇವರ ಸಾವಾಲುಗಳನ್ನು ತೊಳೆದಿಡಬಹುದಿತ್ತು. ಈಗ ದೇವರೇ ಗತಿ !

ಊಟದ ಸಮಯ ಬಂದಾಗ ಟೇಬಲ್ ಮೇಲೆ ತಟ್ಟೆ ಹಾಕಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ಶಿವಾನಂದ ತಾನು ಟೇಬಲ್ ಮೇಲೆ ಊಟ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಕೆಳಗೆ ಕೂತೇ ಊಟ ಮಾಡುವುದೆಂದೂ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟ. ಇದು ಒಳ್ಳೆ ರಾಮಾಯಣಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಟೇಬಲ್ ಪಕ್ಕ ಒಬ್ಬನನ್ನೇ ಕೆಳಗೆ ಕೂರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೆ? ಟೇಬಲ್ ಸರಿಸಿ, ಜಾಗ ಮಾಡಿ ಕೆಳಗೆ ತಟ್ಟೆ ಹಾಕಿದೆವು. ನಮ್ಮವರಿಗೆ ಮಂಡಿ ಬಗ್ಗಿಸಲು ಆಗದು. ಆತನ ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳಿ ಗೋಪಿ ಬೊಂಬೆಯಂತೆ ಕಾಲು ಚಾಚಿ ಕೂತರು. ಇನ್ನು ನನ್ನ ಸರ್ಕಸ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಶುರುವಾಯಿತು. ಬಗ್ಗಿ ಬಡಿಸಿ ಯಾವ ಕಾಲವಾಗಿತ್ತೋ? ಮೈ ಬೇರೆ ಜಾಸ್ತಿ. ಸಾರು, ಪಲ್ಯ ಬಡಿಸುವ ಹೊತ್ತಿಗೇ ಸೊಂಟ ಲಟಕ್ ಎಂದ ಹಾಗಾಯಿತು. ಆತನ ಊಟ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಜೀವ ಬಂತು !

ಹಗಲೆಲ್ಲಾ ವೇದ, ಉಪನಿಷತ್ತು, ಭಾರತದ ಭವ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬಗ್ಗೆ, ನಮ್ಮಂಥ ಅಜ್ಞಾನಿಗಳಾದ ನಾಟಿ ಹಿಂದೂಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಯ ಹೇಳಿದ. ರಾತ್ರಿ ಫಲಾಹಾರ

ನಾನು ಮೇಲೆ ಮಲಗಲು ಕೊಠಡಿ ತೋರಿಸಿದೆವು. 'ನನಗೆ ಮಂಚ ಏತಕ್ಕೆ ? ನಾನು ಚಾಪೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗುವುದು. ಒಂದು ಚಾಪೆ ಕೊಡಿ ಸಾಕು' ಎಂದು ಬೇಡಿದ. ಶ್ರೀ ರಾಮ ! ಈ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಈ ಮಹಾರಾಯನಿಗೆ ನಾವೆಲ್ಲಿ ಚಾಪೆ ಹೊಂದಿಸುವುದು ? ನಮ್ಮವರು ಅಟ್ಟಿ ಹತ್ತಿ; ಹಿಂದೆ ಅಡಿಗೆ ರಂಗಮ್ಮ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ, ಧೂಳು ಹಿಡಿದ ಕಿಗ್ಗಲು ನಾನು ಸಂವತ್ಸರದ ಚಾಪೆಯನ್ನು ಕೆಳಕ್ಕಿಳಿಸಿದರು. ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಜಿರಳೆಗಳ ಅವಾಂತರ ವಿಪರೀತ. ರಾತ್ರಿ ಈತನ ಮೇಲೆ ಅವು ಬುಳು ಬುಳು ಅಂತ ಓಡಾಡಿದರೆ, ಏನಪ್ಪ ಗತಿ ಅಂತ ನನ್ನ ಆತಂಕ. "ಬ್ರಹ್ಮ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಹೊರಟಿರುವ ಪೀಟರ್ ಜಾಕ್ಸನ್ ಜಿರಳೆಗೆ ಹೆದರುತ್ತಾನೆಯೆ, ನೀನ್ಯಾಕೆ ಒದ್ದಾಡ್ತಿ ?" ಅಂತ ಇವರ ವಾದ.

ಈತನ ಶುಶ್ರುಷೆ ಮಾಡುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಯಾವುದೋ ಶತಮಾನಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಭಾವನೆ ನನಗುಂಟಾಯಿತು.

ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಕಸಗುಡಿಸುವ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಅಡಿಗೆ ಮನೆಗೆ ಓಡಿ ಬಂದು 'ಅಮ್ಮಾ, ನೋಡಿದ್ರಾ ಆ ಬಿಳಿಯಪ್ಪನ್ನ' ಅಂದ್ಲೂ. 'ಯಾಕೆ' ಏನಾಯಿತೆ ? ಅಂತ ಶಿವಾನಂದನ ರೂಮಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದೆ. ಆತ ಶೀರ್ಷಾಸನದಲ್ಲಿ ರೂಮಿನ ಮಧ್ಯೆ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದ್ದ. ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡು ನಕ್ಕ. ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿರುವ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಅಗಲವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟ ಬಾಯನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೂ ಒಂದು ತರಹ ಭಯ ವಾಯಿತು.

ಶಿವಾನಂದ ಮೂರು ದಿನ ನಮ್ಮ ಅತಿಥಿಯಾಗಿದ್ದ. ಅವನ ನಾನಾ ಚೇಷ್ಟೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ "ಈ ಅಮೇರಿಕದವರೇ ಹೀಗೆ. ಅತಿರೇಕ ವಿಪರೀತ" ಎಂದರು ಇವರು.

"ಎಲ್ಲಾ ತಕ್ಕೂ ಏನಾದ್ರೂ ಅಂತೀರ. ಎಷ್ಟು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸ್ತಾನಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕಾದ್ರೂ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕೊಡಿ" ಎಂದೆ.

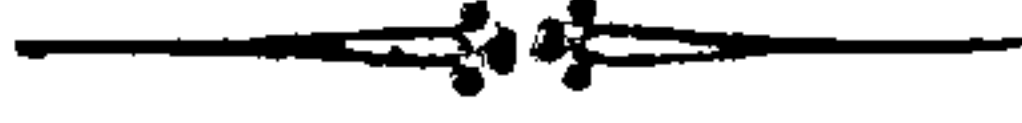
"ಸರಿ, ಚಾಪೆ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿ, ತಲೆ ಮೇಲೆ ನಿಂತರೆ ಅವನು ಹಿಂದೂ ಆದ ಲೆಕ್ಕವೇ ?"

"ಹಾಗಾದ್ರೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಕಾರ ಯಾರು ಹೇಳಿ ಸರಿಯಾದ ಹಿಂದೂಗಳು ?" ಎಂದೆ.

“ನಾವುಗಳು, ಅಂದ್ರೆ, ನಾವಿಬ್ಬರೂ ನಿಜವಾದ ಹಿಂದೂಗಳು. ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷದಿಂದ ಒಬ್ಬರ ಪ್ರಾಣ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಹಿಂಡಿದ್ದಾನೂ. ಏಕ ಪತಿ/ಏಕ ಪತ್ನಿ ಪ್ರತವನ್ನ ಆಚರಿಸಿಕೊಂಡು, ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಬಾಳಿ, ಮುಕ್ತಿ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ನಮಗೇ ತಿಳಿದು, ಅಷ್ಟೆ” ಅಂದ್ರು.

ಪಾಯಸದ ಮಹಾತ್ಮೆ! ಗಸಗಸೆಪಾಯಸ ಕುಡಿದಾಗಲೆಲ್ಲ ಇವರ ಮಾತೆ ಹೀಗೆ!

ನಂ ಕಾಲೇಜಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಯುವತಿಯಿದ್ದಳು

ಪೇಪರ್ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಪಾರ್ಟೀಗ್ ಹೋದಳು

ಯುವಕನೊಬ್ಬ ಹತ್ರ ಬಂದು

ಸಿಗರೇಟ್ ಹಚ್ಚಲೆಂದು ನುಡಿದು...

ಮುಂದೆ ಆದುದನ್ನು ನಾವು ಹೇಳಲಾರೆವು !

ಯಾತ್ರಿಕರ ಸತ್ತ್ವ

— “ಕೇಪ್”

ಎಲ್ಲಿಯಾಪುರ ಎಲ್ಲಿದೆ ? ಅಂತ ಕೇಳೋಡಿ. ಕಲಕಾಡು ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ನಾವು ತಂಗಲೇ ಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದ ಊರು ಎಲ್ಲಿಯಾಪುರ.. ರಾಜ, ಚಂದಿ, ನಾನು ಕೀರನಹಳ್ಳಿ, ಕೀರನಕೆರೆ, ಕೀರನಕೇರಿ, ಕೀರನಹಟ್ಟಿ, ಕೀರನ ಕಿರುಹಟ್ಟಿ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ದಾಟಿದ ಮೇಲೆ, ಸಂಜೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿಯಾಪುರ ಸೇರಿದೆವು. ನಮ್ಮ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಈ ಊರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೀರ ಎಂಬ ರುಸ್ತುಂ ಆಸಾಮಿಯ ಪಂಚ ಮಹಾಪಾತಕ ಸಂತಾನಗಳ ಊರುಗಳಿರಬಹುದೆಂದು ಚಂದಿ ವಿವರಣೆ ನೀಡಿದ. ಒಂದು ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ ನಮಗೆ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಅಂದು ಸಿಕ್ಕಿದ್ದ ಊರು ಗಳೆಲ್ಲವೂ ತಳಿರು ತೋರಣಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು. ಪ್ರಾಯಶಃ ಆಯಾ ಊರು ದೇವರುಗಳ ದೀಪೋತ್ಸವವೋ ಅಥವಾ ಜಾತ್ರೆಯೋ ಅಂದುಕೊಂಡೆವು. ಯಾರೂ ವಿಚಾರಿಸಲು ಸೈಕಲ್‌ಗಳಿಂದ ಇಳಿಯಲಿಲ್ಲ.

ಸಂಜೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಯಾಪುರ ಮುಟ್ಟಿದೆವು. ಊರಿನ ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಮಾವಿನಸೊಪ್ಪು ಸಿಕ್ಕಿಸಿದ್ದುದರಿಂದ ಇದೊಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉತ್ಸವವೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಮನದಟ್ಟಾಯ್ತು. ಹೇಗೂ ಸಂಜೆಯಾಗಿತ್ತು. ನಮಗೂ ರಾತ್ರಿ ಕಳೆಯೋಕೆ ಒಂದು ಸ್ಥಳ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಸುಭದ್ರವಾದ ಜಾಗ ಬೇರೆಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತೇ ? ಅಂತ ರಾಜ ಸೂಚಿಸಿದ. ಎರಡು ರಾತ್ರಿ ಲಾಕಪ್ಪಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಅನುಭವವಿದೆ ರಾಜನಿಗೆ.

“ತುಂಬಾ ಸೇಫ್ ಕಣ್ವೋ” ಅಂದ.

ಮೂವರೂ ಸೈಕಲ್‌ಗಳಿಂದ ಇಳಿದು ಠಾಣೆಯೊಳಗೆ ನುಗ್ಗಿದೆವು. ದೀಪಗಳು ಹಚ್ಚಿದ್ದವು. ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಾರಂಭ ಶುರುವಾಗುವುದರಲ್ಲಿತ್ತು. ಸಮಾರಂಭದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಸಂಪೂರ್ಣ ಪೊಲೀಸ್ ಡ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದ ಊರಿನ ದಫೇದಾರ್ರು. ಅವರೇ ಊರಿನ ಐ. ಜಿ. ಪಿ. ನಾನು, ರಾಜ, ಚಂದಿ ಅವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದೊಡನೆ ನಮಗೆ ಸನ್ನೆ-ಮಾಡಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಖಾಲಿ ಬೆಂಚಿನ ಮೇಲೆ ಕೂರಲು ಹೇಳಿದರು. ಕೂತೆವು. ನಡೆಯಲಿದ್ದುದು ಯಾವ ಸಮಾರಂಭ ಅಂತ ನಮಗ್ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಜಂಪಾಸೆ, ಜಾಪೆಗಳ ಮೇಲೆ ಊರಿನ ಮಕ್ಕಳು, ಕೆಲವು ಪುರಜನರು,

ಮಹಿಳೆಯರು ಕೂತಿದ್ದರು. ಹೇದಿಕೆ ಎಂದರೆ ಒಂದು ಮೇಜು (ಪೋಲಿಸ್ ಠಾಣೇದು) ಮತ್ತು ಎರಡು ಕುರ್ಚಿಗಳು. ಒಂದರಲ್ಲಿ ದಫೇದಾರ್ ಕೂತಿದ್ದರು. ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಪಂಚಾಯ್ತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಂದಾಕೊಂಡೆವು. ಆದರೆ ಅವರು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಗಾರ್ಡ್ ನಂಬುಂಡವು ಅಂತ ತಿಳಿತು.

ಮಾಮೂಲು ಗೀತಾಳಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. ದಫೇದಾರ್‌ರಿಂದಲೇ ಸ್ವಾಗತ ಭಾಷಣಗಳಾದವು. ಸಮಾರಂಭದ ಸುಳಿವು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ.

ಕರತಾಡನವಾದ ಮೇಲೆ ದಫೇದಾರ್ ಕೂತು, ಪ್ರಸ : ತಮ್ಮ ಭಾಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಎದ್ದು ನಿಂತರು. ಕರತಾಡನವಾಯ್ತು.

“ಲೋ ಬೇಕೂಫ್ ನನ್ಮಗನೇ, ಇವತ್ತೇನು ದಿನಾಂಕ ನಿಂಗೆ ಜ್ಞಾನಾ ಗೀನಾ ಇದ್ಯೋ ಇಲ್ಲೋ ?” ಅಂತ ಘರ್ಜಿಸಿದರು. ನಾನು ರಾಜನ ಕಡೆ, ರಾಜ ಚಂದಿಯ ಕಡೆ, ಚಂದಿ ನನ್ನ ಕಡೆ ನೋಡಿಕೊಂಡೆವು. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಡ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದ ಪೋಲಿಸ್ ಪ್ಯಾಡೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದು.

“ಗಾಂದೀ ವುಟ್ಟುಬ್ಬ ಅಂತ ಹೇಳಿರಲ್ಲ ತಾವು” ಅಂದ. ಆಗ್ಲೇ ನಮಗೆ ನೆನಪಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದು, ಅದು ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಎರಡನೇ ತಾರೀಖು ಅಂತ. ತಕ್ಷಣ ನಾವು ಮೂವರೂ ದೇಶಭಕ್ತರ ತರಹ ಮುಖಮುದ್ರೆ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಕೂತೆವು.

“ತಿಕ್ಕಲ್ ನನ್ಮಗನೇ, ಗಾಂದೀ ಪತಾ ಎಲ್ಲಿ ?” ಅಂತ ದಫೇದಾರ್ ಮುಂದು ವರಿಸಿದರು.

“ಆರಾಆಕಿಟ್ಟಿವ್ವಿ-ನೀವೇಳಿದಾಗ ತಕಂಬರಾನಾಂತ” ಅನ್ನುತ್ತಾ ಪೋಲಿಸ್ ಪ್ಯಾಡೆ ಸೆಟೆದು ನಿಂತ.

“ತಕಂಬಾ ನಿನ್ನ ಮನೆಯಾಳಾಗ-ಪತಾನ ಎತ್ತು ಮುಂದೂ ಇಡು” ಅಂತ ದಫೇದಾರ್ ಆಜ್ಞೆಯಾಯ್ತು.

ಪೋಲಿಸ್ ಪ್ಯಾಡೆ ಒಳಕೋಣೆಯಿಂದ ಹಾರ ಹಾಕಿದ್ದ ಒಂದು ಪಠವನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ತಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಾಣಿಸುವಂತೆ ಇಟ್ಟು-ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿ ಫೋಟೋ !

“ಲೋ ಬೇಕೂಫಾ, ಯಾರ ಪೋಟೋಗೆ ನೀನು ಆರಾ ಆಕಿ ತಂದಿರಾಡು ? ಈಗ್ಯಾರು ನಮಗೆ ಪ್ರೈಮಿನಿಸ್ಟ್ ?”

“ಗಾಂದೀಂತ ನೀವೇ ಯೇಳಿದ್ರು ?”

“ಗಾಂದೀಂತ ನಾಯೇಳಿದ್ರೆ-ನಿತ್ಯ ನಾವು ಪಂಚಾಯ್ತಿ, ಟಿವಿಲಿ ಸೋಡ್ಲೀವಲ್ಲಾ ಆಗಾಂದೀದು—”

“ಈ ಯಮ್ಮನ್ನ ಪೋಟೋನೇನೇಯ ನಮ್ಮ ಚೇಷನ್ನಿಗೆ ಬಂದಿರಾಡು ಆಮ್ಮಾಕೆ”

“ಪೋಗು-ಇಸ್ಕೂಲಿಂದ ನಾಯೇಳ್ವೆಂತೇಳಿ ಗಾಂದೀ ಪೋಟೋ ತಕಂಬಾ-ಜನಾಯೆಲ್ಲಾ ಕಾದಪ್ಪೆ.”

“ಸ್ಕೂಲೆಲ್ಲೆತೆ ? ರಜಾ ಆಲ್ವಾ ? ಮೇಸ್ಟ್ರು ಬರ್ಲೇ ಇಲ್ಲ-ವುಡುಗ್ರೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲೇ ಕುಂತವ್ರೆ ಪೆಪ್ಪರ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡ್ತಾರೆಂತ-ಬಸ್ ಸ್ಟಾಂಡ್ ಪೋಟ್ಲಿಲ್ಲ ಗಾಂದೀ ಪೋಟೋ ಐತಂತೆ-ತಾಂದ್ರೆ ತತ್ತೀನಿ”.

“ಕಣೀ ಕೇಳೋಗು ತಕಂಬಾ. ತಲರಟೇ ಮಾತಾಡ್ತಾ ನಿಂತೋ ಬೇಡ ಕತ್ತೇ ಮಗನೇ”

ಪಾಪ, ಪೋಲಿಸ್ ಪ್ಯಾದ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಐದು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಳೇ ಗಾಂಧೀ ಪೋಟೋ ತಂದ. ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧೀ ಪೋಟೋ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಟ್ಟ. ಅದನ್ನು ಕಂಡ ತಕ್ಷಣ ದಫೇದಾರರಿಗೆ ವಿತಿ ಮೀರಿದ ಪಿತ್ತ ಕೆರಳಿರ ಬೇಕು. ತಕ್ಷಣ ಕುರ್ಚಿಯನ್ನು ತಳ್ಳಿ ಎದ್ದು, ಗಾಂಧೀಜೀ ಪೋಟೋನ ಎತ್ತಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಬಿಸಾಡಿದರು.

“ಮಂಕದಿಣ್ಣೆ ನನಮಗನೇ, ಯಾವ ಗಾಂದೀ ಪತಾ ತಂದಿದ್ದಿ ನೀನು ? ನಾನ ತಾ ಅಂದಿದ್ದು ಯಾವ ಗಾಂದೀ ಪತಾನ ? ಈಯಪ್ಪನ ವುಟ್ಟಿಬ್ಬ ಆಲ್ವಾಲೇ ನಿಮ್ಮನೀಗೋಗಿ ನಿನ್ನಜ್ಜನ ಪೋಟೋನೂ ತತ್ತಾ ಅದಕ್ಕೂ ವುಟ್ಟಿಬ್ಬ ಮಾಡ್ತಾ ನಂತೆ ಮುಟ್ಟಾಳ ನನ-ಮಗನೇ-ನನ್ನೊಂದೆ ನಿಲ್ಬೇಡ ತೊಲಗಾಚೆ”.

ಪೋಲಿಸ್ ಪ್ಯಾಡೆ ಖಿನ್ನನಾಗಿ ತೊಲಗಿದ.

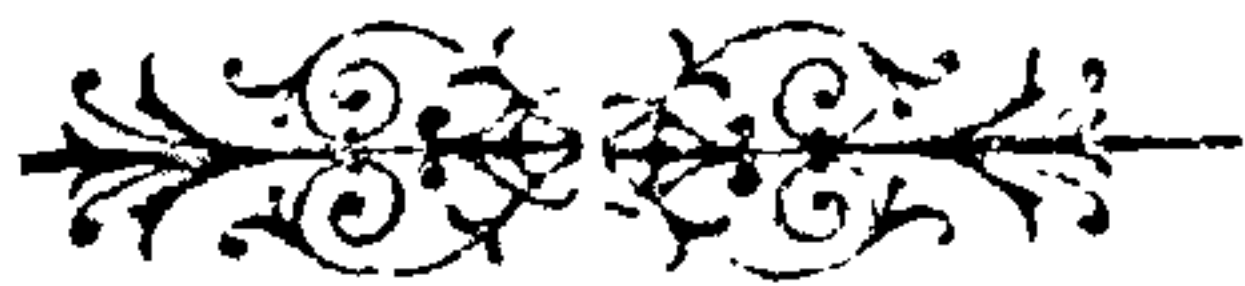
“ಮಾಜನಗೋಳು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು-ದಫೇದಾರ್ ಭುಜಂಗಪ್ಪನ ವಿಸಂತಿ. ಲಕ್ಕ ನಂತಾ ಅಲ್ಪಾ ಇಸಮುಗಳು ಸೇರಂಡೇ ನಮ್ಮ ಪೋಲಿಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಕೆಟ್ಟೆಸ್ತು ಬಂದಿರಾದು. ಈ ದಿನ ಗಾಂಧೀ ಜಯಂತಿ ಆಳ್ವಾಡ್ವಿಟ್ಟಿ. ಆದ್ರೂ ನಮ್ಮ ಡೂಟೀ ತಪ್ಪಾಕಾಗಾಗಿಲ್ಲ. ಈಯಮ್ಮನ ಪೋಟೋಗೆ ಆರಾ ಆಕೈತಿ. ಅದ್ಲೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆ ಹಾಡೋಣ ನಮ್ಮ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಗಾರ್ಡ್ ನಂಜುಂಡಪ್ಪ ಎಲ್ಲಿಗೂ ಸೀ ಹಂಚ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬು ಲೈನಾಗಿ ಬಂದು ಬಾಯಿ ಸೀ ಮಾಡ್ಕಂಡ ಪೋಗಿ.”

ದಫೇದಾರ್ ಭುಜಂಗಪ್ಪ ನಿಂತು ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆ ಹಾಡಿಸಿದರು. ನಂಜುಂಡಪ್ಪನ ಅಮೃತ ಹಸ್ತದಿಂದ ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ಸೀ ವಿನಿಯೋಗವಾಯ್ತು. ಎಲ್ಲಿಯೂ ಪುರದ ಜನ ಗಾಂಧೀ ಜಯಂತಿ ಆಚರಿಸಿ ಕೃತಾರ್ಥರಾದರು.

ಆ ರಾತ್ರಿ ದಫೇದಾರರ ಶಿಪಾರ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಊರಿನ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಮಾರನೇ ದಿನ ತಲಕಾಡು ದಾರಿ ಹಿಡಿದೆವು.

“ಏನಯ್ಯ, ಈ ಸಮಾರಂಭದ ವರದಿ ಸಂಪಾದಕರಿಗೆ ಕಳಿಸಬೇಕೇ ?” ರಾಜ ಕೇಳಿದ.

“ಖಂಡಿತ ಕಳಿಸ್ತೇಬೇಕು. ವರದಿ ಕೊನೇಲಿ ಸಂಪಾದಕರಿಗೆ ಒಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕಳಿಸ್ತಿ-ನಂಬಿದರೆ ನಂಬಿ: ಬಿಟ್ಟಿ ಬಿಡಿ ಅಂತ. ಆಗ ಕಳಿಸೋ ಜವಾಬ್ದಾರೀನ ನಾವು ಕಳ್ಳೊಂದಾಗೂ ಆಯ್ತು, ಅದರ ಪಾಪಾನ ಆವರಿಗೇ ಕಟ್ಟಿದ ದಾಗೂ ಆಯ್ತು” ಅಂದ ಚಂದಿ.

ವಕ್ರ ದೃಷ್ಟಿ

ಆಮೂಲಕ

ತಲೆ ಮತ್ತು ಹೃದಯ

ಅಮೆರಿಕಾದಿಂದ ಬಂದ ಹೆಸರಾಂತ ಹೃದಯ ರೋಗ ಪರಿಣಿತರು ಸಾವಿನ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೀಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರದಿಯಾಗಿದೆ.

“Death ನ declare ಮಾಡುವಾಗ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹೃದಯಕ್ರಿಯೆ ನಿಂತರೆ ಸಾವು ಸಂಭವಿಸಿತು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಮೆದುಳು ನಿಷ್ಕ್ರಿಯವಾದರೆ ಸಾವು ಸಂಭವಿಸಿತು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ” .

ಆದರೆ :

1. ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಸಾಯಲು ತಲೆ ಇರಬೇಕು—ಅಥವಾ ತಲೆ ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು—ಅಥವಾ ಅಲ್ಲಿ ತಲೆ ಇದ್ದವರು ಮಾತ್ರ ಸಾಯುತ್ತಾರೆ.
2. ಅಮೆರಿಕಾದವರು ದೀರ್ಘಾಯುಷಿಗಳು.
3. ಅಲ್ಲಿ ತಲೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ.
4. ಅಲ್ಲಿ ಹಾಗಾದರೆ ಹೃದಯದ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವೇ ?

ಅ) Transplantation ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ Pathologically, Surgically, Scientifically ಹೃದಯ ಎಂಬ ಕೇವಲ Pump house ನ ಇರುವಿಕೆಯ ವಿಷಯ ಅನುಮಾನರಹಿತ.

ಆ) ಆದರೆ Emotionally ಎಂದಾಗ ವಿಯುಟ್ನಾಂ, etc., ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕಿರಿ ಕಿರಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

5. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತಲೆಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಇಲ್ಲ. ತಲೆ ಇದ್ದವರು ಇಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾ. : ಪ್ರತಿಭಾ ಪಲಾಯನ.
6. ಇಲ್ಲಿ ಹೃದಯ ಇವರು ಸಾಯುತ್ತಾರೆ. ಬದುಕಿದರೂ ಸತ್ತಂತೆ ಇರುತ್ತಾರೆ.
7. ಕೆಲವರು ಸತ್ತಾಗ ಮಾತ್ರವೇ ಅವರಿಗೆ ಹೃದಯ ಇದ್ದದ್ದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.
8. ಇಲ್ಲಿ ತಲೆ, ಹೃದಯಗಳೆರಡೂ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೆಲವರು ಬದುಕುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಎರಡರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇದ್ದವರನ್ನು ಅಥವಾ ಎರಡೂ ಇದ್ದವರನ್ನು ಬದುಕಲು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ.
9. ಇಲ್ಲಿ ತಲೆಯ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯತೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏಳುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ,

ನಿಷ್ಕ್ರಿಯತೆಯ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಅಸ್ತಿತ್ವವು ಮೊದಲು ನಿರ್ಧಾರವಾಗಬೇಕು-ಅದಿನ್ನೂ Settle ಆಗಿಲ್ಲ.

ಉದಾ : ಹಿಮಾಲಯದಿಂದ ಕನ್ಯಾ ಕುಮಾರಿಯವರೆಗೆ ಪಂಜಾಬಿನಿಂದ ಬಂಗಾಲದವರೆಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ.

10. ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳೂ ಚರ್ಚಾಸ್ಪದವಾಗಿವೆ. ಅನುಮಾನವೇ ಅವಿಷ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬುನಾದಿ. ಈಗಲೇ ಈ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿಖರವಾದ ತೀರ್ಮಾನ ಅಸಾಧ್ಯ.

*

*

*

*

ಆದ್ದರಿಂದ ತಲೆ ಇದ್ದವರು, ಹೃದಯ ಇದ್ದವರು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದವರು, ಎರಡರಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಇದ್ದವರು, ಇದೆಯೆಂಬ ಭ್ರಮೆಯಲ್ಲಿದ್ದವರು, ಇರುವಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನ ಇದ್ದವರು ಅವರವರ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಲು ಯಾರ ಅಡ್ಡಿಯೂ ಇಲ್ಲ.

ಹೊಳೆ ನೀರಿಗೆ ಡೂಣೆ ನಾಯಕನ ಅಪ್ಪಣೆಯೇ ?

ಇದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತವಲ್ಲವೇ ?

ಜಾಕ್ ನುತ್ತು ಜಿಲ್

—೨೪

ಜಾಕನು ಹತ್ತಿದ ಬೆಟ್ಟದ ತುದಿಗೆ
ಜಿಲ್ಲಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ
ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲಿನ ಭಾವಿಯ ನೀರನು
ತುಂಬಲು ಕೊಡದಲ್ಲಿ

ಕುಳಿತನು ಜಾಕನು ಭಾವಿಯ ಹತ್ತಿರ
ಜಿಲ್ಲಳ ಸನಿಹದಲ್ಲಿ
ಉಲಿದನು ಜಾಕನು ಜೇನಿನ ದನಿಯಲಿ
ತರುಣಿಯ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ

“ಬರಿದೇ ಕೊಡದಲಿ ನೀರನು ತುಂಬಲು
ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬೇಕೆ ?
ನಾನು ನೀನು ಜೊತೆಗೂಡಿರಲು
ನೀರಿನ ಮಾತೇಕೆ ?”

ಮೊದಲು ಹಿರಿ ಹಿರಿ 'ಹಿಗ್ಗಿ'; ಅನಂತರ ನಕ್ಕು 'ಹಗುರಾಗಿ'

— ಶ್ರೀರಾಮ್

ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ Mellow ತಲೆಬರಹದ “ಮುಗುಳು” ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಹೆಗಡೆ ಅವರು ಹೊರತಂದಾಗ ಅನೇಕ ಹುಬ್ಬುಗಳು ಮೇಲೇರಿದವು. ಹಾಸ್ಯ ಬರಹಗಳ ಸಂಕಲನವಾದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನೂ ಗೇಲಿ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು “ಮುಳುಗು” ಎಂದು ಅಡ್ಡ ಹೆಸರಿಟ್ಟು ಕರೆದವರೂ ಅನೇಕ. ಆದರೆ ಮುಗುಳು ಮಾಸಲಿಲ್ಲ. ಮುಳುಗಲೂ ಇಲ್ಲ. ಅನಂತರ ಒಂದು ವರ್ಷ ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಅವರು “ಮರುಳು” ಎಂಬ ಮುಂದಿನ ಸಂಕಲನ ಪ್ರಕಟಿಸುವುದಾಗಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಹೆದರಿಸುತ್ತಲೇ ಬಂದು, ಕಡೆಗೆ ಆ ತಲೆಬರಹದ ಹಣೆಬರಹ ಅರಳು ಮರಳಾಗಬಹುದೆಂದು ತಾವೂ ಹೆದರಿದ್ದಿರಬಹುದಾದ್ದರಿಂದ “ನಕ್ಕು ಹಗುರಾಗಿ” ಎಂಬ ಘೋಷನಾತ್ಮಕ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಆಗಸ್ಟ್ ೧೫ರಂದು ಬಿಡುಗಡೆ ಗೊಳಿಸಿದರು. (ಸ್ವತಂತ್ರಗೊಳಿಸಿದರೆನ್ನಬಹುದೇ ?)

ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞೆಯಾದ ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಅವರ ಪ್ರಿಯ ಹವ್ಯಾಸವೆಂದರೆ ಪದಗಳಿಗೆ ನಾನಾ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು. ಪಾ.ವೆಂ. ಅವರ ಪದಾರ್ಥ ಚಿಂತಾ ಮಣಿಗೆ ಈಕೆ ಸವಾಲಾಗಿ ನಿಂತು ಅದನ್ನು ಚಿಂತಾಮಣಿಯಲ್ಲಿ ದೊರೆವ ಪದಾರ್ಥ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಹೇಳಿಯಾರು ! ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅವರ ‘ನಕ್ಕು ಹಗುರಾಗಿ’ ಎಂಬ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ನಗಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬುದ್ಧಿ ವಂತಿಕೆ ಇರಲಾರದು. ಭುವನೇಶ್ವರಿಯವರು ‘ಹಗುರಾಗಿ’ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು Cheap ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವುದರಿಂದ ನೀವು ನಕ್ಕು ಹಗುರಾಗುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಆಕೆ ಹಿರಿ ಹಿರಿ ಹಿಗ್ಗಬಹುದು. ಅನಂತರ ಆನಂದರು ಬರೆದಂತೆ ‘ತೂಕ’ ವನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. (ಮುಗುಳು ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಫೋಟೋವನ್ನು ಹಾಗೂ ನಕ್ಕು ಹಗುರಾಗಿ ಫೋಟೋವನ್ನು ನೀವು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದಲ್ಲಿ ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಅವರು ಪುಸ್ತಕದಿಂದ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ತೂಕ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ).

ಇರಲಿ, ಪುಸ್ತಕದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬರೋಣ. ‘ನಕ್ಕು ಹಗುರಾಗಿ’ ಸಂಕಲನದ ಹೆಸರಷ್ಟೇ ಹಗುರ. ಒಳಗಿನ ಲೇಖನಗಳಲ್ಲಿನ ಹಾಸ್ಯ ಮಾತ್ರ ಲೇಖಕಿಯಂತೆಯೇ

ಘನ ಗಂಭೀರ ಎನ್ನಬೇಕು. ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಅವರ ಸ್ಟ್ರಾಂಗ್ ಪಾಯಿಂಟೂ ಅದೇ. ಅವರ ಹಾಸ್ಯ ಎಂದಿಗೂ ಮಂಗಳಾಟದಂತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಪನ್ನೇ ಫನ್ನು, ರಿಬಲ್ಡ್ ಸಾಧನೆ ಎಂದು ಆಕೆ ಪರಿಗಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. (ಶೇಷರು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು.) ಈ ಮಡಿ ವಂತಿಕೆಯ ಬರಹವೇ ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಅವರಿಗೆ ಖ್ಯಾತಿ ತಂದಿರುವ ವಿಷಯವಿರ ಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 'ಗಂಡಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ' ಲೇಖನದ ಈ ಭಾಗ ಗಮನಿಸ ಬಹುದು—ಇದು ಯಾವುದೇ ಹಾಸ್ಯ ಲೇಖಕರ ಕೈಯಲ್ಲೂ Ribald ಆಗ ಬಹುದಾಗಿದ್ದಂತಹ, ಅದರ ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಕೈಲಿ ಆಗದ ಭಾಗ : “ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಗಜ ಬಿಜಿ ಮಿತಿ ಮೀರಿದ್ದಾಗ ಕೆಲವು ಗಂಡು ಹುಡುಗರಂತೂ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪೇಚಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಎಷ್ಟೆಂದರೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವ ಹುಡುಗಿಯ ಕಾಲನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಾಲೆಂದೇ ಭಾವಿಸಿಬಿಟ್ಟು ಚಿವುಟಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಸವರುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನೂಕು ನುಗ್ಗಲು ಹೆಚ್ಚಿರುವಾಗ ಬಸವಳಿದು ಹುಡುಗಿಯರ ಬೆನ್ನಿನ ಮೇಲೆ ಒರಗಿಯೋ ಆಧಾರಕ್ಕೆಂದು ಹುಡುಗಿಯರ ಜಡೆ ಎಳೆದೋ, ಕೈ ಹಿಡಿದೋ..... ಅಂತೂ ತಮ್ಮ ಕಂದ(ರ್ಪ)ತನ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ.”

ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಅವರ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ನಾವು ಎರಡು ವಿಧವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸ ಬಹುದು. ಒಂದು : ಘಟನಾತ್ಮಕವಾದವು. ಎರಡು : ವಿಷಯಾತ್ಮಕವಾದವು. ಹಿಂದಿನ ಪ್ರಸ್ತುತ ಮುಗುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಕ್ಯಾಟಗರಿಯ ಪ್ರಬಂಧಗಳೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇದ್ದುವು. ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಅವರ ಸ್ಟ್ರಾಂಗ್ ಏರಿಯಾ ಸಹ ಅದೇ. ಬಹುಶಃ ಮೊದಲ ಸಂಕಲನ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಿಯವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೂ ಅದೇ ಇರಬಹುದು. ವಿಷಯಾತ್ಮಕ ಪ್ರಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯ ಸಹಜವಾಗಿ ಹರಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಘಟನೆಗಳು ಉದಾಹರಣೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಅದೇ ಘಟನೆಗಳೇ ಆಧಾರವಾಗಿ ಬರೆದ ಪ್ರಬಂಧಗಳು Concocted ಎನ್ನಿಸಿ ಕೃತಕವೆನ್ನಿಸಿಬಿಡುತ್ತವೆ. ಮುಗುಳು ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಸಿನೇಮಾದೊಳಗಿನ ಕಥೆ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂಕಲನದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಒಂದು ಸ್ಪೈಕು. ಚಿನ್ನೂ ಕಂಡ ಚಿನ್ನದ ಹುಡುಗಿಯರು, ಕವಿಕುಮಾರ ಚರಿತೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ಹಾಸ್ಯ ತುರುಕಿರುವ ಉದಾಹರಣೆಗಳು. (ನಮ್ಮ ಅನೇಕ ಹಾಸ್ಯ ಬರಹಗಾರರ ವೈಫಲ್ಯಕ್ಕೂ ಇದೇ ಕಾರಣವೆಂದು ನನ್ನ ಊಹೆ.)

ನಕ್ಕು ಹಗುರಾಗಿ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿನ ವಿಷಯಾತ್ಮಕ ಪ್ರಬಂಧಗಳು ಹಾಸ್ಯದ ಸಾಧ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಸಾಧಿಸಿವೆ ಎಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಲು ಇಂಥದೂ ಒಂದು ಸರಳ ದಾರಿ ಇದೆ ಎಂದು ಭುವನೇಶ್ವರಿ ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. “ಮನವೆಂಬ.....” ಪ್ರಬಂಧ ವೈಚಾರಿಕ ವಿಷಯವನ್ನು ಲಘು ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಪರಿವೀಲಿಸಬಹುದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ. ಈ ರೀತಿ

ಯಾದಂತಹ ದ್ವಂದ್ವಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಲೇಖಕರು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಜಾರ್ಜ್ ಲೂಯಿ ಬೊರೇಸ್ ಅವರ "ಬೊರೇಸ್ ಅಂಡ್ ಐ", ಸುಮತೀಂದ್ರ ನಾಡಿಗ ಅವರ ದಾಂಪತ್ಯ ಗೀತದಲ್ಲಿ ಬರುವ 'ನಾನೇ ಬೇರೆ, ಆ ನಾಡಿಗನೇ ಬೇರೆ' ಎಂಬ ಸಾಲುಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ದೊರೆತಾವು. ಆದರೆ ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಅವರನ್ನೂ ಕಾಡುವುದು ದ್ವಂದ್ವವಲ್ಲ. ತ್ರಿಂದ್ವ (ನಾನು, ಮನ, ಆತ್ಮ, ಹೀಗೆ ಮೂರು ವಿಭಿನ್ನ ಭಾವನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏಕ ಬಾರಿಗೆ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ). ಬಹುಶಃ ಪಾ.ವೆಂ. ಅನಂತರ (ಅವರ ನನ್ನ ತಲೆ ಮತ್ತು ಅವರ ನಾಸ್ತಿತ್ವ ನೆನಪಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಿ) ಈ ರೀತಿಯ ವೈಚಾರಿಕ ಲಘು ಮೊಮಾಂಸೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಅವರು ಮಾತ್ರ ಎಂದು ನನ್ನ ಊಹೆ.

ಮೊಮಾಂಸೆಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಬೇಕೇ ? ಆಕಳಿಗೆ ಎಂಬ ಕ್ರಿಯೆ ಲೇಖನ ನೋಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಚೀನಾದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಸಪಾಟು ಮೂಗೇಕೆಂದು ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಅವರು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಾರೆ (ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತಾರೆ). "ಚೀನಾದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ಧರ್ಮಗುರುಗಳ ಮುಂದೆ, ರಾಜರ ಮುಂದೆ ಆಕಳಿಸುವುದು ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹವಾಗಿತ್ತಂತೆ. ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಹೆದರಿದ ಅಂದಿನ ಚೀನೀಯರು ಬಾಯಿ ತೆರೆದು ಆಕಳಿಕೆಯನ್ನು ಹೇಗೋ ನಿಯಂತ್ರಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಆಕಳಿಕೆಯನ್ನು ಮೂಗಿನ ಮೂಲಕ ಹೊರಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಯೇ ಇರಬೇಕು ಅಂದು ಮೊಂಡಾದ ಅವರ ಮೂಗು ಇಂದಿಗೂ ಹಾಗೇ ಅಗಲವಾದ ಹೊಳ್ಳೆಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡೇ ಬರುತ್ತಿದೆ." ಜತೆಗೆ ಆಕಳಿಕೆ ಬರೆದಿರಲು ಆಕಳಿಕೆ ಕುರಿತೇ ಯೋಚಿಸುವುದು ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಉಪಾಯ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪ Modest ಎನ್ನಬೇಕು. ಬದಲಿಗೆ ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಅವರ ಪ್ರಸ್ತುತ ಓದಿ ಎಂಬ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಹೇಗೆ ?

ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾ ಮೊಮಾಂಸೆ, ಹಳ್ಳದಾಳದಿಂದ, ನಕ್ಕು ಹಗುರಾಗಿ, ಡಕಾಯಿತಿ ತಯಾರಿ ಹೀಗೆ ಮಿಕ್ಕ ಲೇಖನಗಳೂ ರಂಜಿಸುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅವು ರಂಜನೆಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗದೇ ಉಳಿವುದು ಗಮನಾರ್ಹ ವಿಷಯ. ಕೈಗಡದ ಕಲಾವಿದರು ಲೇಖನವೂ ಸಹಜವಾಗಿ ಮೂಡಿ ಬಂದಿದೆ. ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ಮುಳ್ಳಪೂಡಿ ವೆಂಕಟರಮಣ ಅವರ ಋಣಾನಂದಲಹರಿ ಎಂಬ ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೈಗಡ ಕೇಳುವ ಎಲ್ಲ ವಿಧಾನಗಳನ್ನೂ Exhaust ಮಾಡುವಂತೆ ಸುದೀರ್ಘವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹೆಂಗಸರಿಗೇ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ವಸ್ತುರೂಪ ಕೈಗಡ (Barter loaning?)ದ ಬಗ್ಗೆ ಅಥೆಂಟಿಕ್ ಆಗಿ ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಅವರು ಬರೆವಂತೆ ಪಾಪ ಆ ಗಂಡಸು ಬರೆವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ ?

ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಟ್ಯಾಟರಾಗುತ್ತಿರುವ ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಅವರು ಅನೇಕ ಒತ್ತಡಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಬರೆಯಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದು ಒಂದು ಸ್ತರದಲ್ಲಿ ಅನಿವಾರ್ಯ ಇರಬಹುದು. ಒತ್ತಡದ ಲೇಖನಗಳಾದ ಕವಿಕುಮಾರ ಚರಿತೆ (ತುಷಾರ ವಿಶೇಷಾಂಕ), ದಂತವೈದ್ಯರೇ ನಮಸ್ಕಾರ (ಸುಧಾ ವಿಶೇಷಾಂಕ)ದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ ಬಲವಂತವಾಗಿ ಹಾಸ್ಯ ಹೇರಿದಂತೆನಿಸಿ ಅವು ಸಹಜತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟಿವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ತಮ್ಮ ವಿಶಿಷ್ಟ ಶೈಲಿ ಭಾಷುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಅವರಿಂದ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ವೈವಿಧ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಹಜ ಹಾಸ್ಯ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವುದು ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಅದಕ್ಕೆ ಒತ್ತಡಕ್ಕೊಳಗಾಗದ, Concoct ಮಾಡಲಾಗದ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಹಾಯಕವಾದೀತು. ಆನಂದರು ಬೆನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ 'ಈ ಲೇಖಕಿ ತಮ್ಮ ಚತುರೋಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಶವಯಾತ್ರೆಯನ್ನೂ ರಂಜಿಸಬಲ್ಲರೆಂದರೆ ಉತ್ತೇಕ್ಷೆಯಾಗಲಾರದು'.

ಹೌದು. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಬರೇ ಹಗುರಾಗದೇ ಮೊದಲು ಹಿರಿ ಹಿರಿ ಹಿಗ್ಗಿ (Expand ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ), ಅನಂತರ ನಕ್ಕು ಹಗುರಾಗಿ !

(ನಕ್ಕು ಹಗುರಾಗಿ : ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಹೆಗಡೆ. ಹಾಸ್ಯ ಲೇಖನಗಳ ಸಂಗ್ರಹ. ಪುಟ : 107. ಬೆಲೆ : ರೂ. 12. ಬನಸಿರಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಕತ್ರಕಾಲ, ಅಂಚೆ : ಕ್ಯಾದಗಿ. ಸಿದ್ಧಾಪುರ ತಾಲೂಕು (ಉ.ಕ.) 581322.)

ಲಾಯರುಗಳ ಸಂಘದ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಅಪರವರಲ್ಲೇ ಎರಡು ಪಂಗಡಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಚಂಡಾಟದ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಆಚರಿಸಿದರಂತೆ.

ಸೋತವರು ಕೂಡಲೇ ಅಪೀಲು ಹೋದರಂತೆ.

ಏನಾದವು ?

—ವಿಕಟಕವಿ

ವೇಶವನದುರಿಸಿ, ದೆಹಲಿಯು ಬೆದರಿಸಿ

ತುಂಬಿಸಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಪುಟವ,

ವಿಬ್ಬಿಸಿ ಕೋಲಾಹಲವನು ನಾಡಲಿ

ಎಲ್ಲರ ಮನದಲಿ ತಾಂಡವವಾಡಿದ

ಮೋಘಾರ್ಸ್ ಹಗರಣವೇನಾಯಿತು ?

ತಣ್ಣಗಾಯಿತು, ಮಲಗಿತು !

ಸಾರಾಯರ್ ಸೀಸೆಯ ಇಂಪಿನ ಕಣಕಣ

ಮೊಯ್ಲಿ ಟೇಪಿನ ರಸವತ್ತ್ವಕರಣ,

(ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಕೊ ಭಾರಿ ಔತಣ !)

ಎಂ. ಡಿ. ಸೀಟು, ರೇವಜೀತು ಕದನ

ಈ ಉಪಕಥೆ ಬಿಸಿಯೇನಾಯಿತು ?

ತಣ್ಣಗಾಯಿತು, ಮಲಗಿತು !

(ಅ. ರಾ. ಸೇ ಅವರ ಕ್ಷಮೆ ಬೇಡಿ)

ಮೆಜಾರಿಟಿ

—ಜೆ. ಎಸ್. ಜೆ.

ರಾತ್ರಿ ಹತ್ತು ಹೊಡೆದಿತ್ತು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನ್ಯೂಸ್ T.V.ಲಿ ಮುಗಿದು ಬಾರದ ನಗೆಯನ್ನು ಮುಖವ ಮೇಲೆಬರಿಸಿಕೊಂಡು-ಬೀಗಿ-ವರದಿಗಾರರು Good-night ಹೇಳಿ ಆಗಿದ್ದು-ಮುಂದಿನ-ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟು ನ್ಯೂಸ್- Focus ಓ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಹಾಳಾದ್ದು ಬರಲಿತ್ತು- ಅದು ಕಳೆದ ಮೇಲೆ Late night movie-ಏನೋ ಚಪಲ ನೋಡೋಣಾಂತ-ಇನ್ನೂ ನನ್ನ ಮಗ ಮನೆಗೇ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಂತೂ Late night movie ಶುರು ಆಗೋ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬಂದ. ನಾನು ಅವನನ್ನು ಕೆಕ್ಕರಿಸಿ ನೋಡಿದೆ-ಅಷ್ಟೇ ನಾನು ಮಾಡಿದ್ದು.

“ನೀನು-ನನ್ನ ಹಾಗೆ-ನೋಡ ಬೇಡ”

“ನೀನು-ಲೇಟಾಗಿ ಬರಬಹುದು-ನಾನು ನೋಡಬಾರದೋ ?”

“ನಾನು ಮೆಜಾರಿಟಿಗೆ ಬಂದಿದೀನಿ”

“ಅಲ್ಲವಯ್ಯಾ-ಮೆಜಾರಿಟಿಗೆ ಬಂದರೂ ಜಪಾಬುದಾರಿ ಬರಲಿಲ್ಲವೆ ?”

“ಮೆಜಾರಿಟಿಗೆ ಬಂದರೆ-ಮುಗಿದು ಹೋಯಿತು-ಮುಂದಿನದನ್ನೂ ನೀನು ಳುವುದು un constitutional”

“ಅಲ್ಲವಯ್ಯಾ-ಮನೆಗೆ ಲೇಟಾಗಿ ಬರೋದು-ನಿನ್ನ-Constitutionಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲಾಂತ ಅಷ್ಟೆ”

ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ-ಇನ್ನೂ ಮಾತನಾಡುವುದು ಮೂರ್ಖತನ ಎಂದು ಸುಮ್ಮನಾದೆ. ಸಿನಿಮಾ ಶುರು ಆಗಿತ್ತು.

*

*

*

*

ಮಾರನೇ ದಿನ ಸಂಜೆ ನಮ್ಮ ರಂಗಣ್ಣನ ಬಳಿ ನನ್ನ ಆತಂಕವನ್ನು ತೋಡಿ ಕೊಂಡೆ. ಆಗ ರಂಗಣ್ಣ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದ.

“ನೋಡು ಗುರೂ-Majority ಇದ್ದರೆ ಜವಾಬುದಾರಿ ಇರಲೇ ಬೇಕು ಎಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಜವಾಬುದಾರಿ ಇದ್ದವರಿಗೆ Majority ಇರಬೇಕು ಎಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೊನೆಗೆ ಗೆಲ್ಲುವುದು Majorityನೇ ಹೊರತು-ಜವಾಬುದಾರಿ ಅಲ್ಲ”.

ಅವನಿಗೆ ಜವಾಬು ಕೊಡಲು ದಾರಿಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗಿನ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನ ನೋಡಿದರೆ ರಂಗಣ್ಣನ ಮಾತು ಎಷ್ಟು ಸತ್ಯ ಎನಿಸಿತು.

***

ಕೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಧನಿಕನಿದ್ದನು

ಕಷ್ಟ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲ ಇಟ್ಟು ನಲಿಯುತ್ತಿದ್ದನು.

ತೆರಿಗೆಯವರ ದಾಳಿಯಲ್ಲಿ

ಹೆದರಿ ನಡುಗಿ ಧನಿಕನಾದನು

ತಿಜೋರಿಯಲ್ಲಿ ತಾನೆ ಅಡಸಿ ಕುಳಿತುಬಿಟ್ಟನು !

—ವಿಕಟಕವಿ

ಕೊರವಂಜಿಯು...

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ

—ಅ. ರಾ. ಸೆ.

‘ ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ’ ‘ ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರಿತ್ರಿಪಾಲ ’
‘ ಕೇಳಯ್ಯಾ, ಜನಮೇಜಯ ಮಹೀಪಾಲ ! ’ ‘ ರಾಯ ಕೇಳ್ ’ ‘ ಭೂಪ ಕೇಳ್ ’
‘ ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಮಹೀಪತಿ ’ ‘ ಎಲೆ ಜನಮೇಜಯ ಕ್ಷಿತಿಪ ’ ‘ ಎಲೆ
ಪರೀಕ್ಷಿತ ತನಯ ಕೇಳ್ ’ ಎಂದು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಸಂಬೋಧನೆ ಮಾಡುವಾಗ
ವೈಶಂಪಾಯನ ಮಹರ್ಷಿಯ ಮನಸ್ಸಿತಿ ಹೇಗಿದ್ದೀತು ? ಆ ರೀತಿ ಅವನು ಹೇಳ
ಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಏಕೊದಗಿದವು ? ಎಂಬುದು ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಭಾರತ
ವನ್ನೋದಿದ, ಹೇಳಿದ, ಕೇಳುವ ಎಲ್ಲ ಸಜ್ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇಳುವ ಸಂತಯಗಳು.

ಒಂದೆರಡು ಸಾಲುಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಸಲು ಕವಿ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದನೆ ? ಪುರುಷ
ಸರಸ್ವತಿಯಂತೆ ‘ ಬಿದಿಗೆ ಲಗ್ನದೊಳೆಂಬೆನ್ನೆ ಸುಪ್ರಾಸ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ’ ಎನ್ನುವ ಮನೋ
ಭಾವ ನಾರಣಪ್ಪನಿಗಿತ್ತೆ ? ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಹಾಭಾರತದ ಭಾಷಾಂತರವಾಗಿದ್ದೀತೇ
ಇದು ? ಅಥವಾ ವ್ಯಾಸನು ಜೈವಕವಿ(ಶೈವನಲ್ಲ)ಯಾದಂತೆ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನು
ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಕವಿ(ವೈಷ್ಣವನಲ್ಲ)ಯಾಗಿದ್ದಾನೇ ?

ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ವಿಲಕ್ಷಣವಾದ ಒಂದು ವಾದವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದವರು ಒಬ್ಬರಿ
ದ್ದಾರೆ (ಕಸ್ತೂರಿ ಅವರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ). ಜನಮೇಜಯನು ತನ್ನ ನವರಸ
ಭರಿತವೂ ಮಹತ್ತಿನದೂ, ಭಾರವೂ ಆದ ಭಾರತವನ್ನು ಕೇಳದೆ ಆರೆ ನಿರ್ದಯಲ್ಲಿ
ತೂಕಡಿಸಲು ಆರಂಭಿಸುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರದೇ, ಅವನನ್ನು ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ
ರಾಯ ಕೇಳ್, ಎಲೆ ರಾಯ, ಎಂದು ಕಾತುರದಿಂದ ಮಾತಾಡಿಸಿ, ಮೆಲ್ಲನೆ ತಟ್ಟಿ
ಎಚ್ಚರಿಸಿ, ತನ್ನ ಕತೆಯನ್ನು ವೈಶಂಪಾಯನನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. (ಅಂಥ
ಮಹನೀಯನಿಗೇ ಆ ಗತಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ, ಭಾರತ ಹೇಳಲು ಯತ್ನಿಸುವ ನನ್ನಂತಹ

ನಾಡೂನ್ನರ ಭಾರತ ಕಥೆಯನ್ನು ಜನ ಗೊರಕೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಲೇ ಕೇಳುವುದು ಸುಜನನಾಗದೇ ?) ಈ ತಜ್ಞರ ವಾದವನ್ನು ನಾನು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಅಂಗೀಕರಿಸಿರುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದೇನೆ. ಸಹೃದಯರು ನಾವಧಾನದಿಂದ (ಜನಮೇಜಯನಂತೆ ತೂಕಡಿಸದೆ) ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು.

ಜನಮೇಜಯನು ಸಂಕಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಭಾರತವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಅವನದೇ ಮೊದ್ಡ ಕಥೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಬೇರೆಯವರ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. (ಜೂನ್ ತಿಂಗಳ 'ಜಯಂತಿ' ಸಂಚಿಕೆಯನ್ನೋದಿ, ಜನಮೇಜಯನ ಕಥೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ.) ಅದು ವೈಶಂಪಾಯನಿಗೂ ಗೊತ್ತಾ. ಆದರೂ ಗುರುಗಳಾದ ವ್ಯಾಸರ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಲೇಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅನುದಿಂದಲೇ ಅವರು ಕಥೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ ರೀತಿ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿತ್ತು.

ರಾಯ ಚಿತ್ತೈಸೆಂದು ವೈಶಂಪಾಯ ಮುನಿ ಹೇಳಿದನು...

ಬೆಳೆಯುವ ಬೆಳೆ ಮೊಳಕೆಯಲ್ಲೇ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಗಿಡವಾಗಿ ಅದು ಬಗ್ಗಲಿಲ್ಲ. ಮರವಾಗಿ ಬಲಿಯಿತು. ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಂಧಿಯಷ್ಟೇ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದರೂ, ಹತ್ತೆಂಟು ಬಾರಿ 'ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ' ಎನ್ನದಿದ್ದರೆ ಕಥೆ ಸಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ವೈಶಂಪಾಯನಿಗೂ ಬರುತ್ತಾ, ಬರುತ್ತಾ ಭಲ ಬೆಳೆಯಿತು. ಬೇಕಾದ್ದಾಗಲಿ ; ಭಾರತವನ್ನು ಸ್ವಾಧ್ಯಂತವಾಗಿ ಹೇಳಲೇಬೇಕು ಎಂದವನು ಹಠ ತೊಟ್ಟ. ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಕೀಟಲೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿ ಪಾಂಡವರ ಕಥೆಯ ಮಧ್ಯೆ ಬೇರೆಯವರ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ ; ಧರ್ಮದ ವ್ಯಾಖ್ಯೆ ಮಾಡಿದ, ನೀತಿ ಬೋಧೆಗಳನ್ನು ಉದ್ಘೃಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ, ಹೆಚ್ಚೇನು. ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ಸಮಸ್ತ ಜ್ಞಾನ ಭಂಡಾರವನ್ನೂ ಸೂರೆಗೊಂಡು ಜನಮೇಜಯನ ತೂಕಡಿಸುವ ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ ತುರುಕಿದ 'ಕೇಳು ಭೂಪತಿ' ಎಂದು ತಟ್ಟಿ ಎಬ್ಬಿಸಿ ಹೇಳಿದ. ಜನಮೇಜಯನೂ ಇದನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿರಬೇಕು. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಅವನು ಬೇಕೆಂದೇ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ತೂಕಡಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದ. ಇಂತಹ ದೃಢ ಮನಸ್ಕರಾದ ಹೇಳುವ ಕೇಳುವ ಸುಜನರು ಸೇರಿದರೆಂದ ಮೇಲೆ 'ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ' ಎಂಬ ಮಾತು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಬಾರಿ ಬಂದುದರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯರೈವೇನು ?

ಅತಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಕ್ತರಾದ ಮಹನೀಯರ ತೃಪ್ತಾರ್ಥವಾಗಿ 8945 ಬಾರಿ ವೈಶಂಪಾಯನನು ಜನಮೇಜಯನನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ ಕಥೆ ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದಾನೆಂಬ

ಅರಸನನ್ನು ನಾವು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ನವರಸಭರಿತವಾದ ಆದಿ ಪಂಚಕ, ಯುದ್ಧಪಂಚಕಗಳಲ್ಲಿ. ಸಂಧ್ಯಾರಂಭ, ಸಂಧ್ಯಂತಗಳಲ್ಲಿ 'ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ' ಎಂದು ಪ್ರಸಾರಾಯಿಸಿದ್ದನ್ನು ನಾವು ಗಣನೆಗೆ ತಂದಿಲ್ಲ.

ಪಾಂಡು ಮಹಾರಾಜನು ಸತ್ತ ಸಮಯದಲ್ಲಾಗಲೇ. ಬಕ, ಹಿಡಿಂಬ, ಕಿಮ್ಮೀರರನ್ನು ಭೀಮನು ಸವರಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಪಾಂಡವರು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ನವೆದಾಗಾಗಲಿ, ಕರ್ಣ ಕೃಷ್ಣರು ಸಂವಾದಿಸಿದಾಗಲಾಗಲಿ, ಜನಮೇಜಯ ತೂಕಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಪ್ರಕೃತಿ ವರ್ಣನೆ, ಧರ್ಮ ಸತ್ಯಗಳ ಮೀಮಾಂಸೆ, ವೀರ, ರೌದ್ರ, ಭಯಾನ ಕಾದಿ ಅಷ್ಟರಸಗಳ ನಿರೂಪಣೆ ಇವುಗಳಿಗೆ ಬೆರಗಾಗಿ ಕೇಳುವ ಕುಳವಲ್ಲ ಜನಮೇಜಯ.

ಕಂಕನ ನಾಳುಗೊಂಡನು ಮತ್ಸ್ಯ. ಎಂಬ ವೃದ್ಧಯ ವಿದ್ರಾವಕ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಹೇಳಿದಾಗ ಜನಮೇಜಯ ಮಲಗಿದುದನ್ನು ಕಂಡ ಮುನಿ 'ಎಲೇ, ಜನಮೇಜಯ ಕ್ಷಿತಿಪ' ಎಂದು ಒರಟಾಗಿ ಹೇಳಿದ. ಭೀಮನು ಸರ್ಪದ ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕ ಕಳವಳಿಸಿದ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು 'ಅರಸ ಕೇಳು' ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಸಿ ತಿಳಿಸಿದ. ಖಾಸಾ ಅಜ್ಜ ಅಭಿಮನ್ಯುವಿನ ಕಾಳಗವನ್ನು ಕೇಳಿದರೂ ಕೂಡ, ಅವನು ಸತ್ತ ಕೂಡಲೇ ಜನಮೇಜಯನ ಕಣ್ಣು ಹತ್ತಿಕೊಂಡವು. ವೈಶಂಪಾಯನನು ಬಲು ನೊಂದು 'ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರಿತ್ರೀಪಾಲ' ಎಂದ.

ಆದಿ ಪರ್ವ ಮೊದಲಾಗಿ ದ್ರೋಣ ಪರ್ವ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಜನಮೇಜಯನ ಈ ಖಂಡನೀಯವಾದ ನಿಲುವಿನಿಂದಾಗಿ ವೈಶಂಪಾಯನನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಿಟ್ಟು ಬಂದಿತ್ತೆಂದರೆ ಕರ್ಣ ಪರ್ವವನ್ನು ಇಪ್ಪತ್ತೇಳು ಸಂಧಿಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಏಳೇ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿ ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದ. ಈ ಸುದ್ದಿಯು ಅರಿವು ಜನಮೇಜಯನಿಗಾಗಿ, ಅವನು ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ತೂಕಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ. "ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ. ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನಿಗೆ ಸಂಜಯನು 'ಜೀಯ ಉತ್ಸವಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿಕೋ. ಕರ್ಣ ಸತ್ತ' ಎಂದ. ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಎಚ್ಚರ ತಪ್ಪಿದ" ಎಂದ ಜನಮೇಜಯ "ಎಂಥಾ ಪೀಕಲಾಟಕ್ಕಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿತು. ಇದನ್ನು ಕೇಳದೆ ನನ್ನ ಪಾಪ ಪರಿಹಾರವಾಗುವಂತಿಲ್ಲ" ಎಂದುಕೊಂಡು, ಮುಖ ತೊಳೆದುಕೊಂಡು ಕುಳಿತ. ಆಗ ವೈಶಂಪಾಯನನು ಇಪ್ಪತ್ತೇಳು ಸಂಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ಣ ಯುದ್ಧದ ರೋಮಾಂಚಕಾರಿ ಕತೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದ. "ಕರ್ಣನು ರಥ ಮುಗ್ಗಿದರೆ ಅಳುಕದೆ, ಶಲ್ಯಾಪಸರಣಕ್ಕೆ ಕಳವಳಿಸದೆ, ಅಸಹಾಯ ತೂರನಾಗಿ ಹೊಡೆದಾಡಿ, ತಾಯಿಗೆ

ಕೊಟ್ಟ ಮಾತಿಗೆ ತಪ್ಪದೆ, ಸಾಯುವಾಗಲೂ ದಾನ ಮಾಡಿ, ಕುರುಪತಿ ಕೆಟ್ಟನಕಟಕ ಟೆಂದು ಕಾಯುವ ಬಿಟ್ಟು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ದುರ್ಯೋಧನ ರಥದಿಂದ ಬಿದ್ದು ಸಮಸ್ತ ಸೈನ್ಯವೂ ಅಳಲಿತು. ಸೂರ್ಯ ಮುಳುಗಿದ ಕೌರವನ ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಗೆ ಆಗಲಿಕೆಯಾಯ್ತು' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಜನಮೇಜಯನ ಕಡೆಗೆ ನೋಡಿದರೆ, ಆಸಾಮಿ ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಮಲಗಿದ್ದಾನೆ. ವೈಶಂಪಾಯನನಿಗೆ ಇದೇ ತಾಳ್ಮೆಯ ಕೊನೆ. ಇವನಿಗೆ ಕಥೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನಾದರೋ ಎಂಥೆಂಥಾ ಅಲಂಕಾರಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ, ಕಾವ್ಯದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಬಳಸಿ ಇದುವರೆಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಾಹಿತ್ಯಾನಭಿಜ್ಞ, ಪುಚ್ಚ ವಿಷಾಣಹೀನ ಚತುಷ್ಪಾದಿಗೆ ನನ್ನ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಿ ಪೂರೈಸಲೇಬೇಕು ಎನ್ನಿಸಿತು. ಜನಮೇಜಯನನ್ನು ತಟ್ಟಿ, 'ಕೇಳಯ್ಯ ಜನಮೇಜಯ ಮಹೀಪಾಲ' ಎಂದು ಶಲ್ಯಪರ್ವಕ್ಕೆ ಸುಗ್ಗಿದ. ವೈಶಂಪಾಯನನು ಧೃಢ ಸಂಕಲ್ಪದವನು.

ಹಾಗಾದರೆ ಜನಮೇಜಯನಿಗೆ ಭಾರತದ ಯಾವ ಭಾಗವೂ ಸೊಗಸಲಿಲ್ಲವೇ ? ಸೊಗಸಿತು ; ಘನವಾಗಿ ಮನವನ್ನು ಸೆರೆ ಹಿಡಿಯಿತು. ಶೃಂಗಾರವಾಪ ಭಾರತದ ಭಾಗ ಅವನನ್ನು ಅನಂದದ ಪರಮಾವಧಿಗೊಯ್ದಿತು. ಉತ್ತರನ ಪೌರುಷದ ಗಳಹತನವನ್ನು ಅವನು ತೂಕಡಿಸುತ್ತಾ ಕೇಳಿದನೆ ? ಇಲ್ಲ. ಮೇಳದ ಗಣಿಕೆಯರ ನಡುವೆ ಉತ್ತರ ಕುಳಿತಿದ್ದನೆಂಬೊಂದು ಕಾರಣವೇ ಆ ಆಲಾಪಗಳನ್ನು ಕೇಳುವಂತೆ ಮಾಡಿತು. ಸ್ತ್ರೀಯರಿಂದಲೇ ತುಂಬಿದ್ದ ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರೆಯ ಸೌಂದರ್ಯ ವರ್ಣನೆ ನಡೆಸಿದಾಗ ಅವನು ಬೇಡವೆಂದನೇ ? ದ್ರೌಪದಿಯ ವರ್ಣನೆಗೆ ನಾಚಿ ಮೊಗದಿರುಹಿದನೆ ? ಅಂಬೆ ಭೀಷ್ಮನ ಬೈದು ಕಂಬನಿಮುಂಬಿದಾಗ ಅವನು ಮಂಪರಿ ನಲ್ಲಿದ್ದನೆ ? ಉರ್ವಶಿಯನ್ನು ಅರ್ಜುನ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದಾಗ ಅವನು ಮರಹಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಅರ್ಜುನನ ಪರವಾಗಿದ್ದನೆ ? ಆಗವನು ಪೂರ್ಣವಾದ ಅರಿವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ. ಅವನು ರಸಿಕ. ವ್ಯಾಸರ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮೀರಿ ಗಂಧರ್ವ ಕನ್ಯೆಯ ಕೈ ಹಿಡಿದ ಗಂಡಸು. ಕೌರವನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಭುಪ್ತಸ್ಥೈವತ್ತಾರು ದೇಶದ ರಮಣಿಯರ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡಿದಾಗ 'ಸ್ವಾಮಿ. ಇದರಿಂದ ಕಥೆಯ ನಿರೂಪಣೆಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಉತ್ತರೆಯ ವರ್ಣನೆ ಅನುಚಿತವಾಗಿದ್ದಂತೆ, ಇದು ಅತಿ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಬೇಡ' ಎಂದು ಕೇಳಿದನೇ ? ಅವನು ಸ್ವಾಮಿ, ಬರಿ ಇದೇ ತುಂಬಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು' ಎಂದುಕೊಂಡು ತಪ್ಪಗಿದ್ದ.

ಹಾಗಾದರೆ ದ್ರೌಪದಿಯ ವರ್ಣನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ 'ನೃಪತಿ ಕೇಳ್' 'ಜನಮೇಜಯ ಕ್ಷಿತಿಪಾಲ ಕೇಳ್' 'ಜನಪದ ಕೇಳ್' ವಿನೆನೆಂಬೆನು' ಎಂದ

ಬರಲು ಕಾರಣವೇನು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಅದು ಜನಮೇಜಯನ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಅವನು ಬಾಯ್ತರೆದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ. ಉತ್ಸಾಹಾತಿರೇಕದಿಂದ ಜಿತೇಂದ್ರಿಯನಾದ ವೈಶಂಪಾಯನನೂ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರ. ಬೇಡವೆನ್ನಲು ಬಡಪಾಯಿ ಜನಮೇಜಯನಿಗೆ ಧೈರ್ಯವೆಲ್ಲಿಂದ ಬರಬೇಕು ?

ವಿಶೇಷ ಟಿಪ್ಪಣಿ—ಯೂರಿ ಗಗಾರಿನ್ ಮಹಾಶಯನು ಬಾಹ್ಯಾಂತರಿಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬಂದ ಈ ಪರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಹಾಭಾರತದ ಈ ಸಂಶೋಧನೆ ಗೊಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಅಪ್ರಸ್ತುತ ಎಂದೂ ನೀವೆನ್ನಬಹುದು. ಗಗಾರಿನ್ ಬರಿ ಒಂದು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸುತ್ತಾ ಹೊಡೆದ. ಆದರೆ ಭಾರತದ ವಯೋವೃದ್ಧ ಬಕದಾಲ್ಫು ಮುನಿ ಅಂತರ್ಗ್ರಹ ಸಂಚಾರ ನಡೆಸಿದವನು. ಅಂತಹವನು ಕಥೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಕೋವಿ ದರ್ ಗರ್ವವು ಮಾಚಲಾಗದು ನಿಕಿಟಿ' ಎಂಬುದೇ ಬಕದಾಲ್ಫುನ ಪರವಾಗಿ ರಷ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾವೀಯುವ ಸಂದೇಶ.

ಮನೆ ಕಟ್ಟಿ ನೋಡು ಅಂತ ಮೊದಲಿ ಗಾದೆ ಕಟ್ಟಿದರು
ಆಮೇಲೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿ ನೋಡು ಅಂತ ಗಾದೆ ಕಟ್ಟಿದರು.
ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ ಮನೇನು ಮಾರಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು.

ಅಧರಂ-ನುಧುರಂ

—ಗುರುನಾಥ

ನಾನು ನನ್ನ ಆಸ್ವತ್ರೆಯನ್ನು ನಿತ್ಯವೂ ತೆರೆಯುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾದರೂ ಬಾಗಿಲಂ ಹಾಕುವುದು ಮಾತ್ರ ಕರಾರುವಾಕ್. ರಾತ್ರಿ 8-45 ಕ್ಕೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬೀಗ ಬೀಳಲೇಬೇಕು. ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲೇನೋ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 9 ರಿಂದ 1ರವರೆಗೆ, ಸಂಜೆ 6 ರಿಂದ 9ರವರೆಗೆ ಅಂತ ಇದೆ. ಈಚೆಗೆ ಡೊನೇಶನ್ ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ಹಾವಳಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೀದಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಕ್ಲಿನಿಕ್‌ಗಳು ಇರೋದರಿಂದ ಕ್ಲಿನಿಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾದಂಬರಿ ಓದಿ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡೋ ಬದಲು ಮನೇಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಜತೆ ಅಷ್ಟು ಕಾಲ ಕಳೆಯ ಬಹುದೆಂಬ ಅನುಕೂಲ ಸಿದ್ಧಾಂತ.

ನನಗಿರೋದು ಕೆಲವೇ ಮಾಮೂಲಿ ಪೇಶಂಟುಗಳು B. P. ನೋಡೋದು, ಮೂತ್ರ ಪರೀಕ್ಷೆ, Insulin ಚುಚ್ಚೋದು, ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಂದಹಾಗೆ ಆಗೊಂದು, ಈಗೊಂದು Stray Patient. ಅಂಗಡಿ ಬಾಡಿಗೆ, ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ. ಕಾಸು ಉಳಿಸೋದಕ್ಕೆ ಆಗೋದಿಲ್ಲ. ಮಾತಿಗೆ ಹೇಳ್ತೀನಿ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಬೋರ್ಡು ಬರೆಸಿದ್ದೆ. ಬೋರ್ಡು ಬರೆದೋನು ಖಾಯಿಲೆ ಬಿದ್ದೇ, ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಔಷಧ ತೆಗೆದುಕೊಂಡೇ ಬೋರ್ಡು ಬರೆದ ವರಮಾನ ದಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಡದ್ದು. ಹಾಗಂತ ನಾನು “ಕೆಳಪೆ” ಡಾಕ್ಟರು ಅಥವಾ ‘ಕ್ವಾಕ್’ ಅಂತೂ ಅಲ್ಲ. ಹಾಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮಹಡಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸ್ತಾ ಇದ್ದೆ.

ಬೋರ್ಡು ಹಾಕಿದ ಹೊಸತರಲ್ಲಿ ಹುಡುಗ ಡಾಕ್ಟರೂಂತ ಹುಡುಗೀರೇ ಬರ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಬಂದರೂ Infantry, Cavalry ಸಮೇತಾನೇ ಬರ್ತಾ ಇದ್ದದ್ದು. ಮುಂದುಕರಂತೂ ‘ಇನ್ನೂ ಹುಡುಗ ಮುಂಡೇದು. ನಾವು ನೋಡಿರೋ ಡಾಕ್ಟರಷ್ಟು ಪೇಶಂಟುಗಳನ್ನೇ ನೋಡಿಲ್ಲ’ ಅಂತ ಮೂಗುಮುರೀತಾ ಇದ್ದರು.

ಆದು ಅಂದಿನ ಕಾಲ ಈಗ ವೃತ್ತಿ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ. ನಿಷ್ಕಾಮ ಕರ್ಮದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಬರ್ತಾ ಇದೆ. ಎರಡು ಇಂಜೆಕ್ಷನ್ನು, ಆರು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೈಗೆ ಜದು ರೂಪಾಯಿ ಕುಕ್ಕಿ, ಹಣ ಮೇಲೆ ನಾಳೆ ಎಂದು ಬರೆದು ಹೋಗೋ Skipping Patientಗಳೇ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಿರೋ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಕಾಮ ಕರ್ಮ ತಾನೇತಾನಾಗಿ ಬರುತ್ತೆ. ಅದಕ್ಕೇನೂ ಭಗವದ್ಗೀತೆ, ವಿವೇಕ ಚೂಡಾಮಣಿ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಜೀವನ ತಾನೇ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಸುತ್ತೆ.

ನನ್ನ ಮಾಮೂಲಿ ಪೇರಂಟುಗಳಲ್ಲಿ ತಿಮ್ಮಜ್ಜನೂ ಒಬ್ಬ. ಅವನಿಗೆ ಅವಳಿ ಜವಳಿ ಮಕ್ಕಳು. ದೊಡ್ಡ ರಾಮ-ಚಿಕ್ಕ ರಾಮ. ದೊಡ್ಡ ರಾಮ ಶ್ರೀ ರಾಮನೇ. ಅದರೆ ಚಿಕ್ಕ ರಾಮ ರಾಮನಲ್ಲ, ಕಾಮ. ರಸಿಕ. ಒಂದೇ ಹೋಟಲು ತಿಂಡಿ ಎಂದೂ ರುಚಿಸದು ಅವನಿಗೆ. ಚಿಕ್ಕರಾಮನನ್ನು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಬಲ್ಲೆ. ಏನೋ ಸರಿ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ ಎಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಮಗನಿಗೆ ಬೇಗ ಮದುವೆ ಮಾಡು ಎಂದು ಮುಗುಮ್ಮಾಗಿ ತಿಮ್ಮಜ್ಜನಿಗೆ ಹೇಳಿಯೂ ಇದ್ದೆ. ಮಗನಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಂದು ಜೀವದ ಜತೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕೂ ಅನ್ನ ಹಾಕಬೇಕಲ್ಲ ಎಂಬ ಸಂಕಟ ತಿಮ್ಮಜ್ಜನಿಗೆ.

ಹಾಗಂತ ಚಿಕ್ಕ ರಾಮ ಪೋಲಿ ದನ ಆಗಿ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗಿದ್ದ ಎನ್ನಬಹುದು. ಅವನೂ Artisan Instituteನಲ್ಲಿ ವೆಲ್ಡರ್ ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಪಡೆದಿದ್ದ, ಕೆಲವು ದಿನ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಂತೂ ಒಂದು ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ವೆಲ್ಡರ್ ಅಂತ ಬೆಸಿಗೆ ಹಾಕುವ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಕೈತುಂಬಾ ಸಂಬಳವೂ ಬರಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು.

ಅಕ್ಕನ ಮಗಳು ಮಾದೇವಿ ಚೆಂದುಳ್ಳಿ ಹೆಣ್ಣು, ದಂತದ ಬೊಂಬೆ. ಇವೆನಿಗೂ ಮನಸ್ಸಾಯಿತು. ಮದುವೇನೂ ಆದ. ನಾನೂ ಹೋಗಿದ್ದೆ ಮದುವೆಗೆ.

ನಿತ್ಯ ಸಂಜೆ ದಂಪತಿಗಳು ಅಷ್ಟತ್ರಗೆ ಬಂದು ಅದೂ, ಇದೂ ಹರಟಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ತಿಮ್ಮಜ್ಜನಿಗೂ ನೆಮ್ಮದಿ. ನಾನು ಆಗಾಗ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದೆ—

“ಇನ್ನು ಇಬ್ಬರೂ ಬರುವುದು ಸಾಕು. ಮೂರು ಜನ ಬರುವುದು ಯಾವಾಗ ?”

“ಈಗಲೇ ಬೇಡ ಸಾ” ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದ ಚಿಕ್ಕ ರಾಮ ಎಂದರೆ “ನೀನೇನಂತಿ ಮಾದೇವಿ ?”

“ನಾ ದಿನಾ ಏಳೀನಿ ಸಾ ಮಾವನ್ನೂ ಜತೆಗೆ ಕರ್ಕಂಬರಾನ ಅಂತ, ಇವರೇ ಬೇಡಾ ಅಂತಾರೆ” ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದಳು ಆ ಮುಗ್ಧೆ.

ಒಂದು ದಿನ ಚಿಕ್ಕ ರಾಪು ಮಾದೇವೀನ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಗಾಬರಿಯಾಗಿ ಬಂದ. ಮಾದೇವಿಯು ಮೂತಿ ಮಾರುತ್ತಿರುತ್ತಾ. ಕೆಳದುಟೆ ಉದಿಕ್ಕೊಂಡಿತ್ತು. ಕೆಳದುಟೆಯು ಮೇಲೆ ಒಂದು Zero candle ಬಲ್ಬ್ ಇಟ್ಟು ಹಾಕಿತ್ತು. ತುಟೆ ಜೋತು ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ದೀಪದ ಹುಳು ಕಚ್ಚಿ ತುಟೆ ಉದಿಕ್ಕೊಂಡಿತ್ತು. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ದಿನದ ಉಪಚಾರದ ಅನಂತರ ಗುಳ್ಳೆ ಒಡೆಯಿತು. ಫಾಯ ಹಾಗೆಯೇ ಇತ್ತು. ದಿನವೂ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟು, ಮುಲಾಪು ಹಚ್ಚಿ ಕಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ತುಟೆಗಳಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಸಂಚಾರ ಹೆಚ್ಚು. ಅದರಿಂದ ಫಾಯ ಬೇಗನೇ ವಾಸಿಯಾಗಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ಕೇಸು ವಿಚಿತ್ರ. ವಾರವಾದರೂ ಚರ್ಮ ಕೂಡಿಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ದಿನವೂ ಚರ್ಮ ಕಿತ್ತು, ರಕ್ತ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಿತ್ತು. ನನಗೂ ಯಾಕೋ ಆತಂಕವಾಯಿತು.

“ಏನಮ್ಮಾ ದಿನವೂ ಡ್ರೆಸ್ ಮಾಡಿ ಕಳಿಸ್ತಾ ಇದೀನಿ. ದಿನವೂ ಚರ್ಮ ಕಿತ್ತು ಕೊಂಡೇ ಬರ್ತೀಯಲ್ಲ ?” ಎಂದೆ.

ಪಾಪ ! ಮಾದೇವಿ ಮುಗ್ಧೆ.

“ಅವನ್ನ ನನಗೆ ಹೇಳ ಬ್ಯಾಡರಿ ಸಾ. ಮಗ್ಗುಲಲ್ಲಿ ಇವಾರಲ್ಲ ಇವರಿಗೆ ಹೇಳಿರಿ” ಎಂದು ಕಿಸಕ್ಕನೆ ನಕ್ಕಿದ್ದಳು.

ಇಂದ್ರ-ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏನಾದರೂ ಬೇಕಾದರೆ ಕೇಳು ತಂದು ಕೊಡ್ತೇನೆ !

ಮೇನಕೆ-ಹಾಗೇ ಅಂದ್ರೆ ! ಇಲ್ಲಿ ಈ ಅಮೃತ ತಿಂದೂ ತಿಂದೂ ಬೇಜಾರಾಗಿದೆ. ಎರಡು ಮಸಾಲೆ ದೋಸೆ, ಎರಡು ಬೆಣ್ಣೆ ದೋಸೆ ಕಟ್ಟಿಸ್ಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ.

ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತಗಳು

—ಎಂ. ಎಸ್. ಶ್ರೀರಾಮ್

ನಮ್ಮ ಗುರುಗಳೊಬ್ಬರಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಸರು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಆದರೂ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಪೆಂಕಟಾಚಲಪತಿ ಎಂದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರನೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ನೀವು ರೋಜಾ ಹೂವನ್ನು ಬೇರಾವ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕರೆದರೂ ಅದು ರೋಜಾ ಹೂವೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಗುರುಗಳೂ.

ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಠ ಕಲಿಸುವ ಗುರುಗಳೇ ಪರೀಕ್ಷಕರು. ಅವರಿಗಿಷ್ಟು ಬಂದಾಗ ಪರೀಕ್ಷೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇ ಗ್ರೇಡು. (ಯಾರಿಗೂ ಭಯಂಕರವಾಗಿ ಮೋಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವನ್ನಿ.) ಹೀಗೆ ಅವರಿಷ್ಟದಂತೆ ನಾವು ಪರೀಕ್ಷೆ ಬರೆದವರಾದ್ದರಿಂದ ನಾವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಸದಾ ಪರೀಕ್ಷಿತ ಮಹಾರಾಜರು. ಇರಲಿ, ಈ ನಮ್ಮ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಮೊದಲ ದಿನ ತರಗತಿಗೆ ಬಂದು “ಈ ಟರ್ಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಒಂದು ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಪರೀಕ್ಷೆ ಇರುತ್ತೆ ಸಾರ್” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. (ಸಾರ್ ಎಂಬುದು ಅವರು ಯಾರನ್ನೇ ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗಲೂ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಸಂಬೋಧನೆ. ನಮ್ಮ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಹುಡುಗಿ ಯರನ್ನೂ ಅವರು ಹಾಗೇ ಸಂಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದುದು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕ ಎಂದು ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ಆಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದು ಶುದ್ಧ ಕುಹಕ.)

ಸರಿ...ಈಗ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಹೇಳಿದ ವಾಕ್ಯಕ್ಕೆ ಬರೋಣ. ಅದನ್ನೊಂದಿಷ್ಟು ಬಗೆದು ನೋಡೋಣ. ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಟರ್ಮ್‌ನ ಕಡೆಯ ದಿನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ : ಕಡೆಯ ದಿನದವರೆಗೂ ಪರೀಕ್ಷೆ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ, ಆ ದಿನ ಕೊಟ್ಟೀಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಖಾತ್ರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗದೇ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಆಗುವುದರಿಂದ ಅದು ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಪರೀಕ್ಷೆ ಕೊಡುವುದು ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಸರಿ ಕಡೆಯ ದಿನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವೆಲ್ಲಾ ಖಾತ್ರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಖುಷಿಯಾಗಿದ್ದೆವು. ಮೂರ್ತಿ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಹೇಳಿದ “ಅವರ ಹಿಂದಿನ ದಿನವೂ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ”. ಹೇಗೆ ? ಕಡೆಯ ದಿನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಮಗೆ

ಬಾತ್ರಿ ಗೊತ್ತು. ಹಾಗಾದರೆ ಹಿಂದಿನ ದಿನದ ಹಿಂದಿನ ದಿನದವರೆಗೂ ಪರೀಕ್ಷೆ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ “ಹಿಂದಿನ ದಿನ” ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಮಗೆ ಬಾತ್ರಿ ಅಲ್ಲವೆ ? ಬಾತ್ರಿ ಅದಮೇಲೆ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತದಲ್ಲಿನ ಅಕಾರವೇ ಮಾಯವಾಗುತ್ತಲ್ಲ !

ಹೌದಲ್ಲಾ ! ನಾವೆಲ್ಲಾ ತಲೆದೂಗಿದೆವು. ಅನಂತರ ಮಹೇಂದ್ರ ಹಿಂದಿನ ದಿನದ ಹಿಂದಿನ ದಿನವೂ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದ ಮೇಲಿನ ತರ್ಕದಲ್ಲೇಯೋಚಿಸಿ ನೋಡಿ ಹೌದೆಂದು ತಲೆದೂಗಿದೆವು. ಹಾಗೆಯೇ ಹಿಂದೆ, ಹಿಂದೆ, ಹಿಂದೆ ಹೋಗಿ ಕಡೆಗೆ ಮೊದಲ ದಿನಕ್ಕೂ ಒಂದು ಬಿಟ್ಟು ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಪರೀಕ್ಷೆ ಕೊಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ, ಎಲ್ಲರೂ ಖುಷಿಯಾಗಿದ್ದೆವು.

ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ನಡೆದದ್ದೇನು ?

ಖುಷಿಯಾಗಿ ಏನೋ ಇದ್ದೆವು ಆದರೆ ಒಂದು ದಿನ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟೇ ಕೊಟ್ಟರು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ...ಏಕೆಂದರೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಪರೀಕ್ಷೆ ಕೊಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ತರ್ಕಬದ್ಧವಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೆವಲ್ಲ !

ಇದಕ್ಕೂ ಒಂದು- ತರ್ಕವನ್ನೊಡ್ಡುವ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡ.

ಅವನ ತರ್ಕ ಹೀಗಿತ್ತು :

ನಾವೆಲ್ಲಾ ಕಠಿಣ ಎಂಟ್ರೆನ್ಸ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ಪ್ಯಾಸು ಮಾಡಿ ಒಂದ ಬುದ್ಧಿವಂತ ರೆಂದು ವೆಂಕಟಾಚಲಪತಿಗೆ ಗೊತ್ತಿತ್ತು.

“ಹೌದು, ಹೌದು,”

ನಾವು ಅವರನ್ನು ನಂಬುತ್ತೇವೆಂದೂ ತಿಳಿದಿತ್ತು.

“ನಿಜ, ನಿಜ.”

ನಮಗವರು ಪರೀಕ್ಷೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿರುತ್ತೇವೆಂದೂ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದ್ದರು.

“ಆಹಾ ! ಸತ್ಯವ ಮಾತು.”

ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಹುಸಿಮಾಡಿ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಪರೀಕ್ಷೆಯೊಂದನ್ನು ಒಗೆದು ಪ್ರೌಢಸರ್ ಗೆದ್ದರು. ಎಷ್ಟಾದರೂ ಅವರೂ ಒಮ್ಮೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಆಗಿದ್ದರಲ್ಲವೇ ?

ಆದರೆ ಅನುಮಾನಗಳು !

ಆದರೆ—

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಯೂ ಕುಡುಮಿಗಳಾದಿ ಉರು ಹೊಡೆದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾರ್ಕು ತೆಗೆದುಕೊಂಡವರ ಕಥೆ ಏನು ?

ಏನು ?

ವೆಂಕಟಾಚಲಪತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಈ ರೀತಿ ತರ್ಕ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾ ರೆಂಬುದನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿರುತ್ತಾರೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಓದಿದರು. ಅವರಿಗಿದು ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿರಲೇ ಇಲ್ಲ! ಅವರ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಉದ್ದೇಶವೇ ಸೋತಿತು !

ಆದರೆ—

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿರುತ್ತಾರೆಂದು ವೆಂಕಟಾಚಲಪತಿ ಊಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿರಬಹುದಾದ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ವೆಂಕಟಾಚಲಪತಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ತರ್ಕ ಮಾಡಿರಬಹುದೆಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆಂದು ವೆಂಕಟಾಚಲಪತಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿರಬಹುದಾದ.....

ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ತರ್ಕಕ್ಕೆ ಅಂತ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಹೋದೀತು ಅದೇನೋ ಸರಿ... ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊಂಡ ನಿನಗೆ ಕಮ್ಮಿ ಮಾರ್ಕು ಬಂದದ್ದು ಹೇಗೆಂದು ನನ್ನ ಮಾರ್ಕು ತಿಳಿದವರು ಕೇಳಬಹುದು.

ಉತ್ತರ :

ನಾನು ಅವರ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಿರೀಕ್ಷಿತವೋ, ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುವುದರಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಓದಲೇ ಇಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಅದೇ ಸಮಯ ಓದಲು ಕಳೆದಿದ್ದರೆ ಮಾರ್ಕು ಬರುತ್ತಿತ್ತೋ ಏನೋ... ಅಥವಾ ಈ ತರ್ಕದಿಂದ

ಕುದುರೆ ಜೂಜಲ್ಲಿ ಹಣ ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತೇನೋ. ನಾನು ಸರಿಯಾದ ಜಾಗದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಸರಿಯಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಇರಲಿ ಮುಂದೇನು ?

ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಇದ್ದರು ..ಮುಖರ್ಜಿ ಅಂತ. ಅವರನ್ನು ನೋಡಿ ದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಲರ್ಜಿ. ಅವರೇನು ಮಾಡಿದರಪ್ಪಾ ಅಂದರೆ... ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಸೊಲ್ವೇ ಎತ್ತದೇ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಒಂದು ದಿನ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲೊಂದು ಲೆಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟು “ಮಾಡಿ” ಎಂದರು. ಅದೇ ಒಂದು ಪರೀಕ್ಷೆ ಎಂದರು.

ಸರಿ. ನಾವುಗಳೆಲ್ಲಾ ತಲೆ ಕೆರೆದುಕೊಂಡು ಅರವತ್ತು ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡಿ ಹೇಗೋ ಅರ್ಧಂಬರ್ಧ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟು ಏನಾಗುತ್ತದೋ ಎಂದು ಕೈ ಕೈ ಹಿಸುಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಮುಖರ್ಜಿಯವರು ತಣ್ಣನೆಯ ದನಿಯಲ್ಲಿ “ಇದು ಪರೀಕ್ಷೆಯೇ ಅಲ್ಲ” ಎಂದರು.

“ಸರಿ ಪಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವೂ ಇಲ್ಲ...ತೊಂದರೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಪರೀಕ್ಷೆಯೇ ಅಲ್ಲವೆಂದಮೇಲೆ ಬೇರೇನು ?”

“ಆದರೆ—

ತೊಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ.”

“ಏನಾಯ್ತು ?”

“ಎರಡು ದಿನದ ಅನಂತರ ಕೊಡುವ ಪರೀಕ್ಷೆ ಇಷ್ಟೇ ಕಠಿಣವಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಹೆದರಿಸಿದರು. ಅವರನ್ನು ನಂಬಿ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಎಲ್ಲರೂ ತಲೆ ಕೆಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅತ್ಯಂತ ಕಷ್ಟದ ಫಾರ್ಮೂಲಾಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಭಟ್ಟಿ ಹಚ್ಚಿ ಜೆನ್ನಾಗಿ ಓದಿದವು.”

“ಇನ್ನೇನು ತೊಂದರೆ ?”

“ಆದರೆ—

ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಇಲ್ಲೂ ಇದೆ— ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆ ಬದಲೆ ಸರಳವಾಗಿತ್ತು.”

“ಹಾಗಾದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಮಾಡಿರಬೇಕಲಾ.”

ಆದರೆ—

ಇಲ್ಲಿ...ನಾನು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದರ ಲ್ಲಿದ್ದು ‘ಸರಳ’ ಎನಿಸಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೆನಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಿನ ಫಾರ್ಮ್ಯೂಲಾಗಳೇ ನೆನಪಿರಲಿಲ್ಲ.”

“ಹೋಗಲಿ ಬಿಡು. ಅಷ್ಟೇ ತಾನೇ.”

“ಇಲ್ಲ.

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾರ್ಕುಗಳನ್ನೂ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ನನ್ನನ್ನು ದುಗುಬಡಿಸಬಹುದೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದ್ದೆ

“ಸರಿ... ಏನಾಯ್ತು ?”

“ನನ್ನ ನಿರೀಕ್ಷಿತಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹುಸಿಗೊಳಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ ನನಗೆ ಕೆಟ್ಟ ಗ್ರೇಡ್ ಕೊಟ್ಟ. ಇದು ನನಗೆ ಭಯಾನಕ, ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ. ಏಕೆಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಗ್ರೇಡಿನ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವನ್ನು ನಾನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದೆ !

ನೀತಿ ಏನು ?

“ಸರಿ...ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ತರ್ಕದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೊರೆದು ನಮ್ಮ ತಲೆ ಕೆಡಿಸಿದ್ದೀಯ. ನೀನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿರುವುದಾದರೂ ಏನು ? ಅವನ್ನು ಒದರುವಂಥವನಾಗು.”

“ಈ ಕಥೆಯ ನೀತಿ ಇಷ್ಟೇ ; ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗಲೂ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬಾರಿ ಯೋಚಿಸುವುದು ತರ್ಕದಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. Think twice before you act ಎಂಬುದು ನಟರಿಗೆ ಸರಿಹೋದೀತು. ನಮಗಲ್ಲ. ನಿಜ ಜೀವನದಲ್ಲಿ Don't think, act ಎಂಬುದೇ ನಿಜ. (ನಟರು ಇದನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಸಿನೇಮಾ ನೋಡಿದವರಿಗೆ ವೇದ್ಯ.) ಅಂದಹಾಗೆ ಈ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಮೊದಲು ನಾಲ್ಕು ಬಾರಿ ಯೋಚಿಸಿ.”

ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು :

1. Surprise quizzes ಎಂಬ ನನ್ನ ಅಂಗ್ಲ ಲೇಖನದ ಛಾಪಾನುಪಾದ ಇದು. ಮೂಲ ಲೇಖನ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಯ IMAGESನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿತ್ತು.
2. ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತತೆಯ ಬಗೆಗಿನ ತರ್ಕದ (ವಿರೋಧಾಭಾಸ, Paradox) ಕರ್ತೃವಿನ ಹೆಸರು ಈವರೆಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮೊದಲಿಗೆ ಅಚ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿದವರು ಡಿ. ಜೆ. ಓಕೂಸರ್, 1948ರ “ಮೈಂಡ್” ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ. ಈ ವಿರೋಧಾಭಾಸ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಉದಾಹೃತವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಪರೀಕ್ಷೆ, ಭವಿಷ್ಯ ನುಡಿಯ ವಿರೋಧಾಭಾಸ ಇತ್ಯಾದಿ ಹೆಸರುಗಳೂ ಇವೆ.
3. ಮಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಸರ್ಕಸ್ಸು, ಕಸರತ್ತುಗಳೂ ನನ್ನವೇ,

ಜನಕ ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪಾಂಡಿತ್ಯವಿತ್ತು. ಬೇಕಷ್ಟು ಐಶ್ವರ್ಯವಿತ್ತು. ಆದರೂ ಏನೋ ಕೊರತೆ ಇತ್ತು, ಅದಕ್ಕೇ ಚಿನ್ನದ ನೇಗಿಲನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ನೆಲವನ್ನು ಉಳುವುದಕ್ಕೆ ಶುರುಮಾಡಿದ. ಮೈ ದುಡಿದರೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಶಾಂತಿ ಎಂದು ನಂಬಿದ,

ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ಸಿಕ್ಕಿದಳು, ಜನಕ ಮಹಾರಾಜ ಪೂರ್ಣಜ್ಞಾನಿಯಾದ !
ನೊಂದು ಬೆಂದೂ,

ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ

ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಕಾಲರ್ಸ್ ಎಂಟರ್‌ಪ್ರೈಸಸ್

94/2 ಸದಾರ್ ಪತ್ರ್ಪ್ಪ ರಸ್ತೆ
ಶೌಕತ್ ಮೊಹಲ್ಲ
ಬೆಂಗಳೂರು-560002

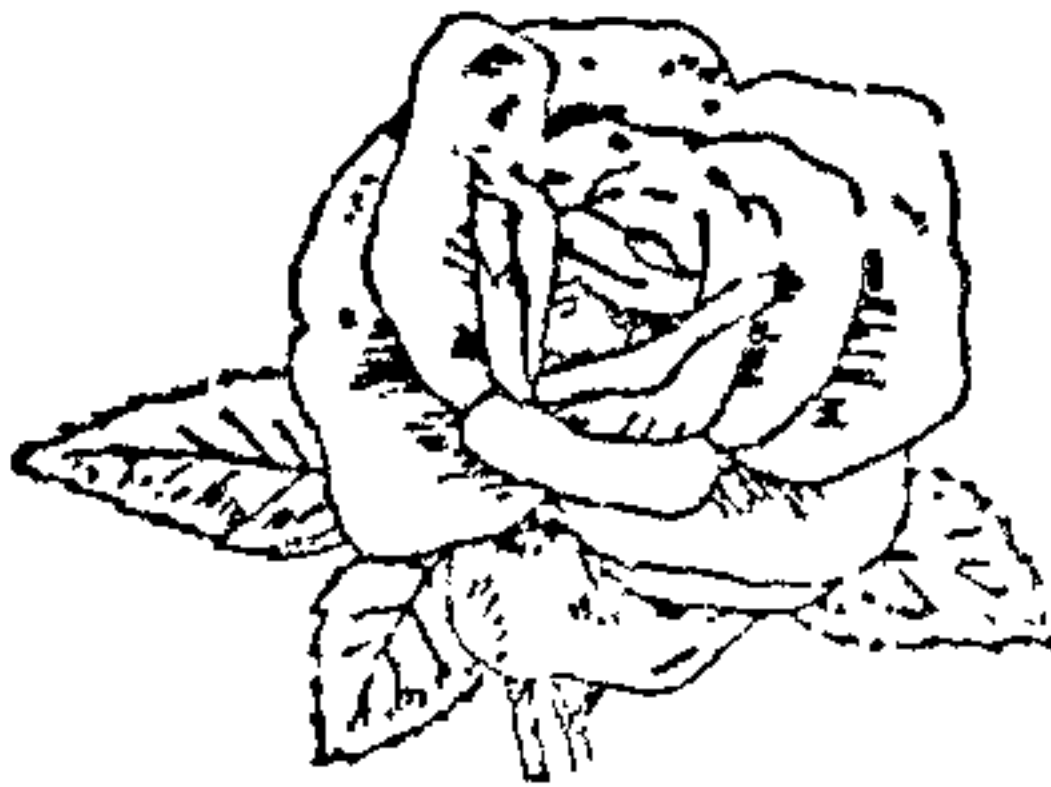
ಉತ್ತಮ ದರ್ಜೆ ಉಕ್ಕಿನ ಸರಬರಾಜುದಾರರು

ದೂರವಾಣಿ : 221107

ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ

ಬಿ. ಎಸ್. ವಿಜಯೇಂದ್ರ, ಅಸೋಸಿಯೇಟಸ್

281, ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಬದಾವಣಿ, ಬೆಂಗಳೂರು-560010

ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ

ಶ್ರೀಂಗಾರ್ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ಸ್

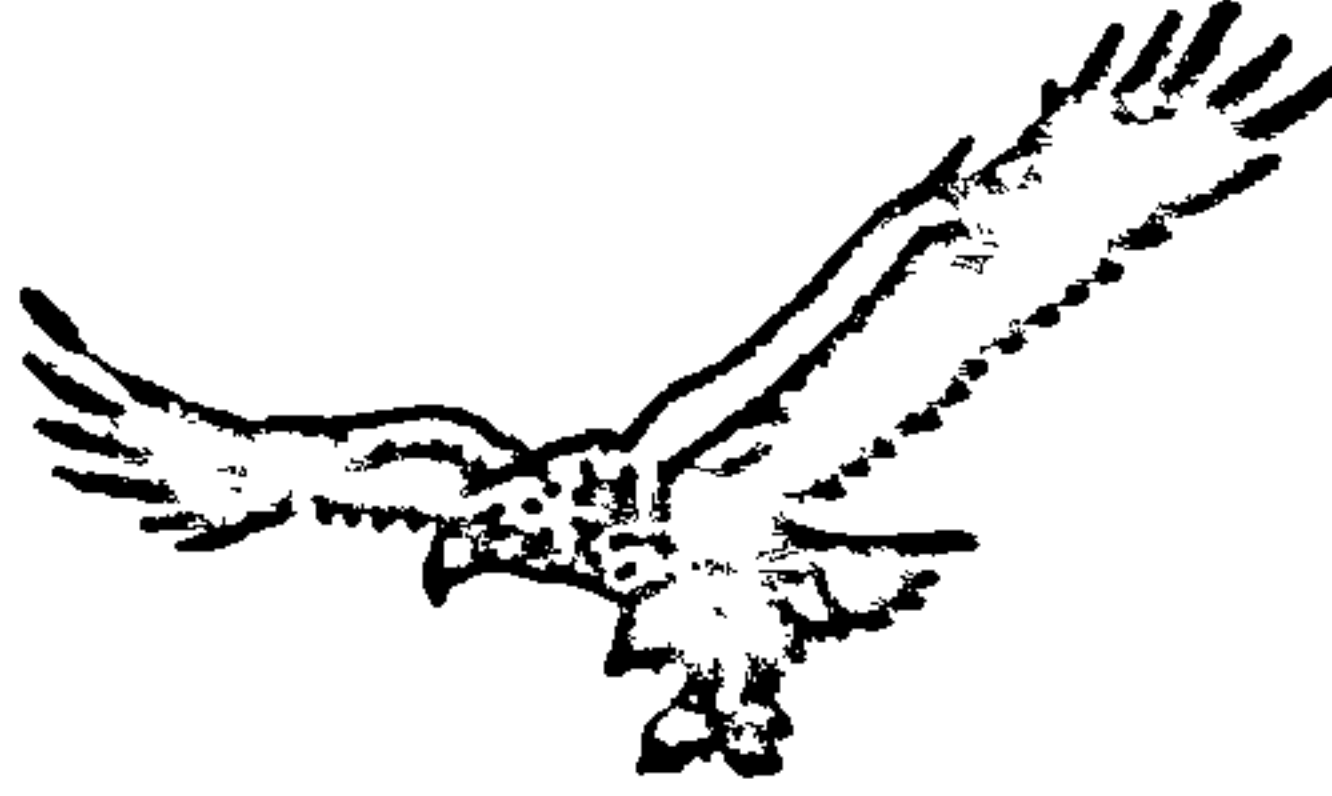
ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಹಾಗೂ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆಯ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಸ್
ತುಮಕೂರು ರಸ್ತೆ, ಪೀಣ್ಯ
ಬೆಂಗಳೂರು-560058

ದೂರವಾಣಿ : 385449
350984

ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ

ಟೆಕ್ನೊಲಿಂಕ್ ಎಂಟರ್‌ಪ್ರೈಸಸ್

35, 5ನೇ ಕ್ರಾಸ್, 1ನೇ ಮೇಜ್, ಎಸ್. ಕೆ. ಗಾರ್ಡನ್
ಬೆನ್‌ಸನ್ ಟೌನ್, ಬೆಂಗಳೂರು-560046

ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ

ಎಕ್ಸಲರ್ ಟೂಲ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಇಂಜಿನೀಯರಿಂಗ್ ಎಂಟರ್‌ಪ್ರೈಸಸ್

ಬಿ-20, 1ನೇ ಕ್ರಾಸ್, 1ನೇ ಸ್ಟೇಜ್, ಪೀಣ್ಯ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್
ಬೆಂಗಳೂರು-560058

ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ :

ಸೈನ್ಯ ಕ್ರೀಡಾ

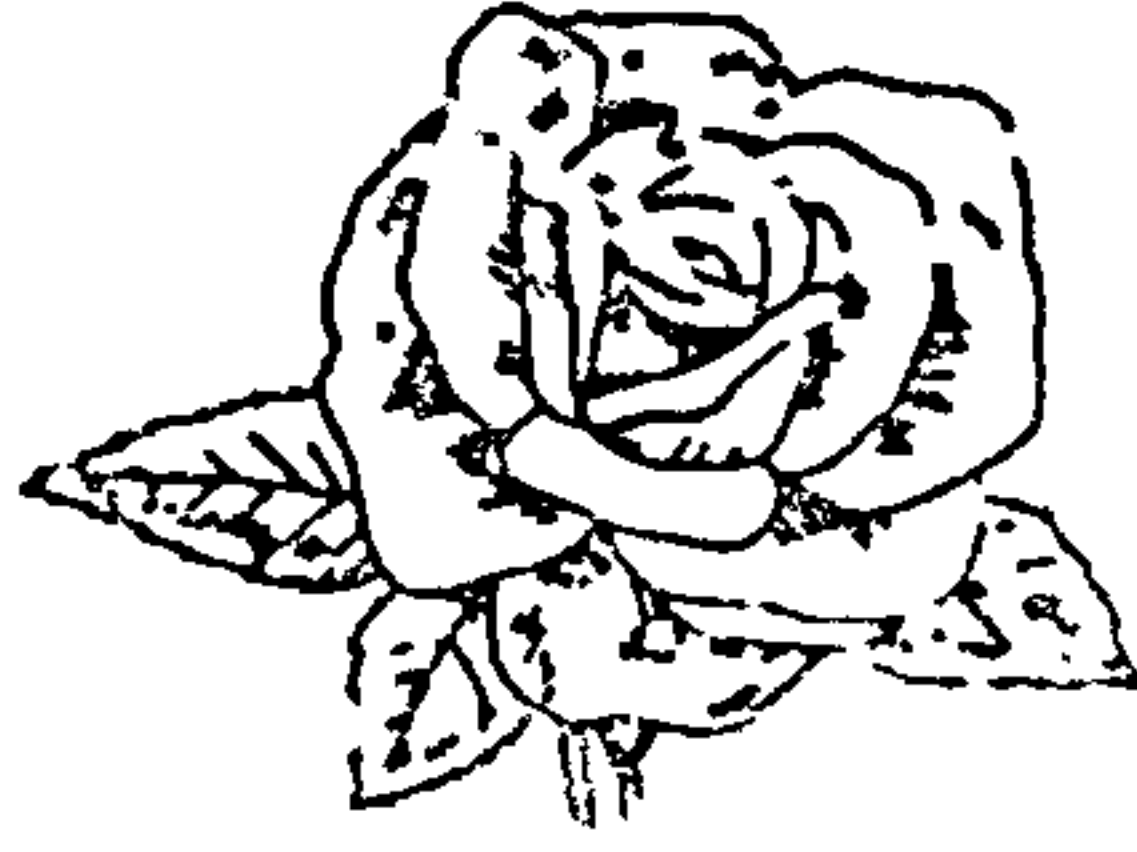
ಬೀಣ್ಯ ಮೂರನೆಯ ಹಂತ, ಬೀಣ್ಯ
ಬೆಂಗಳೂರು-560058

ದೂರವಾಣಿ : 608186
609026

ಒಂಕಾರ್ ಆಫ್‌ಸೆಟ್ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್
ಎಂಡ್ ಪ್ರೋಟೋ ಟೈಪ್ ಸೆಟರ್ಸ್

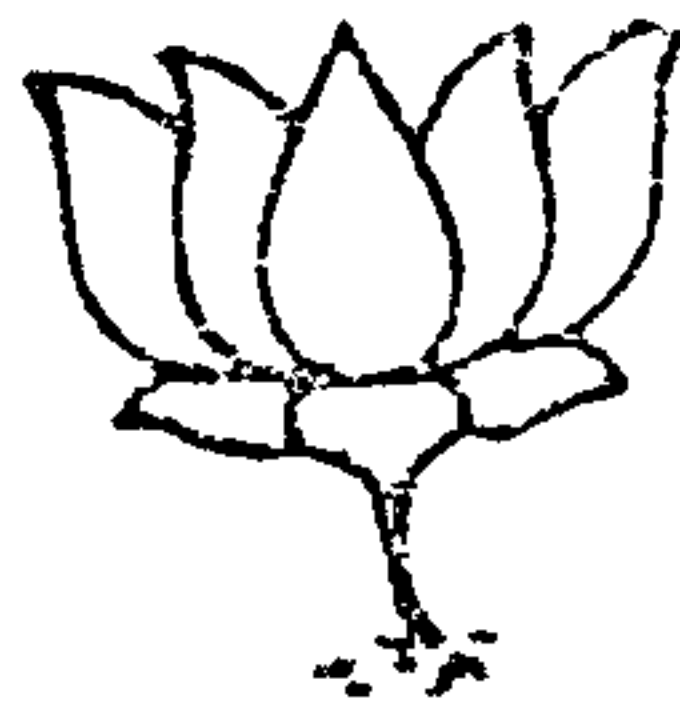
3/3, 1ನೇ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆ, ಹೊಸ ತರಗುಪೇಟೆ,
ಬೆಂಗಳೂರು 560002

ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ

ಎಸ್. ವಿ. ಆರ್. ಏಜನ್ಸೀಸ್

ಬೆಂಗಳೂರು

ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ

ಟರ್ನರ್-ಕೀ ಕನ್‌ಸ್ಟ್‌ಕ್ಷನ್ಸ್
(ಪ್ರೈ) ಲಿಮಿಟೆಡ್

11ನೇ ಮೇನ್ ರಸ್ತೆ
ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ
ಬೆಂಗಳೂರು-560 003

ಫೋನ್ : 364118

